

Dobre Praktyki

Innowacje w edukacji

nr 38 zima 2023 r.

ISSN 2299-8926

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

**X FORUM MŁODZIEŻY UZDOLNIONEJ INFORMATYCZNIE -
AKADEMIA MŁODYCH TWÓRCÓW W ŁCDNIKP**

Oferta firmy zawiera

- program RobLAB - wirtualne laboratorium mechatroniczne
- stanowiska pneumatyczne i elektropneumatyczne
- stanowiska hydrauliczne i elektrohydrauliczne
- stanowiska sterowników PLC
- roboty dydaktyczne
- roboty przemysłowe
- mini obrabiarki CNC
- zautomatyzowane linie produkcyjne
- zintegrowane stanowiska wytwarzania
- zestawy UniTRAIN

www.mechatronik.pl
biuro@mechatronik.pl
+48 660 414 460
+48 668 669 611

W numerze:

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- 4 X Forum Młodzieży Uzdolnionej Informatycznie
- 5 Akademia Młodego Dyrektora
- 5 Rośnie grono twórczych dyrektorów
- 8 Rekomendacja innowacji „Skuteczne zdziwienie”
- 9 Jak skutecznie dziwimy się w naszym przedszkolu
- 9 Kompetencje przyszłości a kompetencje w zakresie przedsiębiorczości
- 12 TIK&GO w ŁCDNiKP
- 13 Punkt mediacji powstanie w ŁCDNiKP
- 13 Adwokaci - mediatorami
- 14 Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą w Łodzi
- 16 Autoryzowane laboratorium w ŁCDNiKP Siemens Mechatronic System Certification Program
- 18 Jak stworzyć zintegrowany zespół nauczycielski
- 20 Najważniejsza jest motywacja
- 21 Wycieczka szkolna jako istotna forma pracy dydaktyczno-wychowawczej
- 22 Czy upcykling jest trendy ?
- 22 Katastroficzenie o ekologii
- 27 Stowarzyszenie spotkało się w Łodzi

WYWIAD

- 6 Łódzka Edukacja nie boi się wyzwań
- 22 Chcemy wiedzieć, co dzieje się z naszą planetą
- 28 Edukacja wspiera proces produkcji, a w różnorodności jest siła

SZKOŁA - RYNEK PRACY

- 10 Budowalncy potrzebni od zaraz
- 12 Doradztwo zawodowe w budowaniu relacji: Uczeń - Rodzic - Nauczyciel

POMYSŁ DO UPOWSZECHNIENIA

- 24 Gry planszowe i ich wykorzystanie na lekcjach historii
- 25 Biologia online
- 25 Uczymy się przez zmysły - zabawy polisensoryczne
- 26 W naszej świetlicy nikt się nie nudzi
- 26 Koncert w hołdzie bohaterom

KRONIKA WYDARZEŃ

- 1 Mamy ambasadorkę
- 27 Teodozja Rutkowska - wspomnienie
- 30 Kronika wydarzeń edukacyjnych

Tomasz Misiak

PÓKI CZAS

*Póki jest jeszcze czas, dajmy światu coś z nas.
Póki jest jeszcze czas, dajmy światu coś z siebie.
Wytyczmy parę tras, zasadźmy młody las
Zanim zaproszą nas na piknik w siódmym niebie.*

*Póki jest jeszcze czas, darujmy światu blask.
Póki jest jeszcze czas, zapalmy światu światło.
Gdy wszystko jest w sam raz, gdy coś tam tli się w nas,
Darować światu blask może być całkiem łatwo.*

*Dopóki mamy czas, ciężki Syzyfa głaz
Wepchnijmy jeszcze raz na szczyt wysokiej góry.
Dopóki w oczach blask, dopóki siła w nas -
Nie bierzmy nóg za pas, pokażmy lwie pazury.*

*Dopóki mamy czas, nie gódźmy się, by zgasił
Ten płomień, który nas ogrzewa uczuć żarem.
Zdobądźmy się na trud, uwierzmy w jakiś cud,
Nalgałmy życiu tak jak z nut, że wcale nie jest szare.*

Mamy AMBASADORKĘ!

Lidia Aparta - konsultantka ŁCDNiKP, kierująca Ośrodkiem Nowoczesnych Technologii Informatycznych - została Ambasadorką Centrum Mistrzostwa Informatycznego. Prestiżowym tytułem uhonorowano ją podczas Ogólnopolskiej Konferencji CMI - „Klucz do kompetencji jutra”, która odbyła się w grudniu w Centrum Zarządzania Innowacjami i Transferem Technologii Politechniki Warszawskiej.

Centrum Mistrzostwa Informatycznego stanowi kompleksową koncepcję wzmocnienia polskiej edukacji informatycznej. Realizacja celów projektu służy aktywizacji młodzieży uzdolnionej informatycznie, pobudzaniu kreatywności, rozwojowi zainteresowań z zakresu algorytmiki i programowania, promowaniu współpracy zespołowej w ramach kół informatycznych oraz wyłonieniu zespołów zdolnych do podjęcia rywalizacji w zawodach informatycznych na poziomie krajowym i ogólnopolskim. Celem projektu CMI jest także podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej, przy zaangażowaniu najlepszych uczelni technicznych w kraju.

Grażyna Adamiec

Wydawca:

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego
ul. Kopcińskiego 29, 90-142 Łódź
www.wckp.lodz.pl, tel (42) 678-33-78
e-mail: kontakt@lcdnikp.elodz.edu.pl

Adres redakcji:

90-142 Łódź, ul. Kopcińskiego 29,
e-mail: t.misiak@lcdnikp.elodz.edu.pl

Redaguje zespół:

Janusz Moos (redaktor naczelny), Tomasz Misiak (sekretarz redakcji),
Grażyna Adamiec, Krystyna Jankowska, Anna Koludo, Ryszard Kuśmirek,
Beata Kwiatkowska, Anna Rostrygin, Krzysztof Papiernik.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca oraz zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania dostarczonych tekstów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam.

Cennik reklam:

moduł reklamowy całostronicowy
(185 x 250 mm) - 400 zł + VAT
moduł reklamowy 1/2 strony
(185 x 120 mm) - 250 zł + VAT
moduł reklamowy 1/4 strony
(90 x 120 mm) - 150 zł + VAT

Druk: Drukarnia OLTOM

X FORUM MŁODZIEŻY UZDOLNIONEJ INFORMATYCZNIE

Uczniowie zainteresowani informatyką spotkali się 15 grudnia 2022 r. na jubileuszowym dziesiątym już Forum Młodzieży Uzdolnionej Informatycznie. Zorganizowała je, podobnie jak w latach ubiegłych, Akademia Młodych Twórców, funkcjonująca od ponad 30 lat w strukturze Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Forum zaszczylicili swoją obecnością: prof. dr hab. Marcin Gołaszewski - przewodniczący Rady Miejskiej w Łodzi, prof. dr hab. Ewa Korzeniewska - prodziekan Wydziału Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki PŁ, dr inż. Krzysztof Rychlicki-Kicior - dziekan studiów informatycznych w Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie, prof. dr hab. Mariusz Zyburt z Katedry Mikroelektroniki i Techniki Informatycznych PŁ, Piotr Patora - zastępca dyrektora Wydziału Wspierania, Opieki i Kształcenia Specjalnego Kuratorium Oświaty w Łodzi oraz Radosław Gwadera - zastępca dyrektora Wydziału Edukacji UMŁ.

Witając uczestników spotkania dyrektor ŁCDNiKP Janusz Moos zaznaczył, że Akademia Młodych Twórców przygotowuje uczniów do nowej rzeczywistości technologicznej i społecznej, poprzez stosowanie innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych. Dorobek AMT, stanowiącej ważny element struktury ŁCDNiKP, jest znany w kraju i znakomicie wzbogaca wizerunek Łodzi i Łódzkiej edukacji.

Forum prowadził absolwent AMT Stanisław Polit, obecnie student Uniwersytetu Warszawskiego. Zabierając głos, konsultant ds. edukacji informatycznej i koordynator AMT Sławomir Szaruga w imieniu organizatorów wydarzenia podziękował prof. Ewie Korzeniewskiej za objęcie X Forum Młodzieży Uzdolnionej Informatycznie patronatem Wydziału Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki Politechniki Łódzkiej. Przedstawił także absolwentów AMT, którzy zostali uhonorowani przez ŁCDNiKP tytułem „Ambasadora Nowoczesnych Idei i Praktyk Pedagogicznych”.

Absolwenci wzięli udział w panelu poświę-

conym roli, jaką odegrała Akademia Młodych Twórców w ich osobistym rozwoju, inspirując ich wielokierunkowo do samodoskonalenia i twórczego działania. Byli wśród nich pracownicy nauki uczelni wyższych (Politechnika Łódzka, Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie), pracownicy renomowanych firm informatycznych (Google, TomTom) oraz właściciele dobrze prosperujących firm zajmujących się technologiami IT (Inwedo, Makimo, IndieBi). Kończąc dyskusję panelową absolwenci AMT podziękowali za stworzenie im w latach młodości warunków do rozwoju w zakresie technologii informacyjnych, mocno podkreślając, że były to podwaliny pod ich rozwijające się w późniejszym czasie kariery zawodowe.

Jubileuszowe forum poświęcone było, jak zawsze od 10 lat, nowoczesnym technologiom informacyjnym. Wykład inauguracyjny, zatytułowany „Projektowanie aplikacji PWA”, wygłosił absolwent AMT Karol Sobański, obecnie prezes zarządu w Addictive Group. Uświadomił zebranych czym są progresywne aplikacje internetowe, jak w prosty sposób zacząć pracę z nimi oraz jakie możliwości otwierają przed nami techniki powiązane z PWA.

Po jego wystąpieniu swoje referaty wygłosili obecni członkowie AMT: Kacper Jędrzejczyk („Modelowanie 3D”) i Michał Roguz („Moja droga do Olimpiady Informatycznej”). Kacper zaprezentował słuchaczom bogate możliwo-

ści programu Blender oraz ukazał cały proces tworzenia wizualizacji od stworzenia projektu aż do renderu, czyli efektu końcowego.

Michał przedstawił swoją drogę od członka Dziecięcej Akademii Młodych Twórców (w wieku 7 lat) do Laureata Olimpiady Informatycznej Juniorów organizowanej przez Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz Fundację Rozwoju Informatyki (w wieku 11 lat) i edukatora młodzieżowego prowadzącego zajęcia dydaktyczne z programowania w C++ (w wieku 12 lat).

Następnie swoje referaty przedstawili uczniowie XXV Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi - Mateusz Mariasik i Mateusz Tomaszewski, prezentując zrealizowany przez siebie „Cyfrowy niezbędnik do nauki języka angielskiego”, który jest zawierającym autorskie instrukcje i tutoriale samouczkiem dla przygotowujących się do egzaminów na platformie e-learningowej.

Kolejny referat, zatytułowany „Cyberbezpieczeństwo”, wygłosił uczeń I Liceum Ogólnokształcącego w Kutnie - Jakub Suski. Przedstawił on zasady zachowania bezpieczeństwa w kontekście dynamicznego rozwoju technologii informatycznych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na ochronę przed atakami cyberprzestępców na telefony komórkowe.

Po części plenarnej X Forum Młodzieży Uzdolnionej Informatycznie dla jego uczestników zorganizowano warsztaty na temat internetu rzeczy, sztucznej inteligencji i rozszerzonej rzeczywistości. Zajęcia przygotował i przeprowadził Jarosław Koludo - konsultant w Ośrodku Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego ŁCDNiKP.

Sławomir Szaruga – ŁCDNiKP
Zdjęcia Ryszard Kuśmirek

ŁCDNiKP i Wydział Edukacji UMŁ realizują wspólny projekt AKADEMIA MŁODEGO DYREKTORA

Wydział Edukacji Urzędu Miasta Łodzi oraz Ośrodek Zarządzania w Edukacji ŁCDNiKP realizują projekt Akademia Młodego Dyrektora, skierowany do prowadzonych przez Miasto Łódź dyrektorów szkół, przedszkoli i placówek oświatowych, ze stażem pracy na stanowisku do jednego roku. Do udziału zaproszono 49 osób, najliczniejszą grupę stanowią dyrektorzy przedszkoli miejskich.

Głównym celem przedsięwzięcia jest wsparcie nowej kadry kierowniczej w zakresie nabywania, uzupełniania i wzbogacania wiedzy dotyczącej zarządzania zasobami ludzkimi, finansowymi, informacyjnymi i rzeczowymi. Projekt realizowany będzie do końca roku szkolnego 2022/2023 w formie cyklicznych stacjonarnych spotkań. Ich zakres tematyczny obejmuje m.in. zagadnienia dotyczące:

- poprawności danych wprowadzanych do Systemu Informacji Oświatowej i weryfikacji danych subwencyjnych,
- projektu planu finansowego szkoły/placówki,
- wpływu podejmowanych przez dyrektora decyzji na kondycję finansową szkoły/placówki,
- dyscypliny finansów publicznych,
- pozyskiwania środków pozabudżetowych i ich właściwego rozliczania,
- omówienia wybranych aspektów z Prawa Zamówień Publicznych,
- administrowania obiektami, spraw kadrowych.

Do prowadzenia zajęć zaproszono przedstawicieli zewnętrznych firm szkoleniowych oraz przedstawicieli poszczególnych wydziałów UMŁ. 24 listopada 2022 r. w siedzibie ŁCDNiKP odbyło się spotkanie inauguracyjne, mające na celu zapoznanie uczestników z założeniami projektu, przedstawienie tematyki planowanej do realizacji oraz szczegółowego harmonogramu zajęć. Wzięli w nim udział przedstawiciele instytucji współorganizujących przedsięwzięcie: Elżbieta Płaszczyk i Radosław Gwadera - zastępcy dyrektora Wydziału Edukacji UMŁ, Janusz Moos - dyrektor ŁCDNiKP, Teresa Dąbrowska - wicedyrektor

ŁCDNiKP, Mariola Zajdlc - kierownik Ośrodka Zarządzania w Edukacji ŁCDNiKP oraz Elżbieta Kukula - koordynator projektu. Uczestnicy spotkania z aprobatą przyjęli przedstawioną tematykę, a także zgłosili własne propozycje zagadnień, które uznali za istotne w realizacji zadań postawionych przed nimi z racji pełnionej funkcji.

Do końca 2022 r. zorganizowano jeszcze dwa spotkania, z udziałem zewnętrznej firmy szkoleniowej CDS OMNIA z Warszawy. Pierwsze z nich poświęcone było zagadnieniu: „Jak sprawdzić i poprawić raport subwencyjny SIO na 2023?”. Wzięło w nim udział łącznie 45 uczestników, wśród których byli zarówno dyrektorzy przedszkoli, szkół i placówek oświatowych, jak też pracownicy Wydziału Edukacji UMŁ. W kolejnym spotkaniu, poświęconym „Tworzeniu planu finansowego szkoły i przedszkola na 2023 r. oraz optymalizacji wydatków”, uczestniczyło łącznie 58 osób. Celem zorganizowanych szkoleń było poznanie merytorycznych aspektów wprowadzania danych do SIO w kontekście poprawnego naliczenia subwencji oświatowej, jak również zdobycie wiedzy z obszaru opracowywania planów finansowych szkół i przedszkoli na rok 2023. Uczestnicy wykazali duże zainteresowa-

nie omawianą problematyką, zdecydowana większość bardzo wysoko oceniła przekazywane treści i sposób prowadzenia zajęć, jak też organizację spotkań. W ramach ewaluacji zgłaszali także uwagi dotyczące ewentualnego rozszerzenia zakresu poruszanych zagadnień, jak również wskazywali na inne tematy, które chcieliby omówić. Podczas szkoleń dyrektorzy zdobyli umiejętności sprawdzania poprawności danych wprowadzonych przez szkoły do nowego SIO, aby otrzymać prawidłowo naliczoną subwencję oświatową oraz umiejętność weryfikacji tych danych z arkuszem organizacji pracy. Ponadto poznali konsekwencje niewprowadzenia danych oraz wprowadzenia ich niezgodnie ze stanem faktycznym, pogłębili wiedzę z zakresu klasyfikacji budżetowej i zasad gospodarowania środkami publicznymi, poznali sposoby i możliwości optymalizacji wydatków szkoły na oświatę.

Zaplanowane w ramach projektu spotkania Akademii Młodego Dyrektora będą organizowane przez Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego do końca roku szkolnego 2022/2023.

Elżbieta Kukula – ŁCDNiKP
Zdjęcia Ryszard Kuśmirek - ŁCDNiKP

Rośnie grono TWÓRCZYCH DYREKTORÓW

Do Akademii Twórczego Dyrektora Szkoły, powołanej przez ŁCDNiKP, należą dyrektorzy wiodących łódzkich szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a także przedszkoli.

Cykliczne spotkania tego znakomitego gremium, które w tym roku szkolnym wzbogaciło się o 13 nowych członków, są okazją do dyskusji na tematy związane z zagadnieniami istotnymi dla współczesnej edukacji, do wymiany doświadczeń i promowania dobrych praktyk, a także do doskonalenia umiejętności zarządczych. Wiodącym tematem pierwszego w roku szkolnym 2022/23 spotkania Akademii Twórczego Dyrektora Szkoły, zorganizowanego 23 listopada w siedzibie ŁCDNiKP, było „Skuteczne zdziwienie” - innowacyjny projekt do nauki czytania dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, opracowany przez prof. Monikę Wiśniewską-Kin, prodziekana Wydziału Nauk o Wychowaniu UŁ wraz z zespołem. Grono twórczych dyrektorów zaprezentowała go osobiście Autorka, przy współudziale mgr Weroniki Kisiel. Metoda „Skutecznego zdziwienia” w nauce czytania wdrażana jest m.in. w Przedszkolu Miejskim nr 112 w Łodzi, jej walory za-

rekomendowała uczestnikom spotkania dyr. Sylwia Dobrodziej, członkini Akademii. Program spotkania uzupełniły wystąpienia przedstawicielek ŁCDNiKP. Małgorzata Sienna, kierownik Ośrodka Doradztwa Zawodowego, scharakteryzowała wymiary doradztwa zawodowego w szkołach i przedstawiła wspierające szkoły, uczniów i rodziców działania ŁCDNiKP, natomiast Grażyna Adamiec, konsultant metodyczny, zaprezentowała publikacje ŁCDNiKP jako platformę wymiany doświadczeń i promocji dorobku edukacyjnego dyrektorów i nauczycieli.

Tomasz Misiak

AKADEMIA TWÓRCZEGO DYREKTORA SZKOŁY

Łódzka edukacja NIE BOI SIĘ WYZWAŃ

Rozmowa dyr. Janusza Moosa z Jarosławem Pawlickim - dyrektorem Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Łodzi

Janusz Moos:

Panie Dyrektorze, chciałbym na wstępie poprosić pana o wskazanie głównych cech łódzkiego systemu edukacyjnego.

Jarosław Pawlicki:

Słowo, jakie mi tutaj przychodzi do głowy, brzmi – odpowiedź na zmiany. Myślę, że jesteśmy takim miastem, które konsekwentnie stara się iść z duchem tego, co się wokół nas dzieje. Z duchem zmian w oświacie. Oczywiście, jest to okupione pewnymi trudnościami, zderzaniem się z problemami, jakie na co dzień w każdej z jednostek występują. Mimo wszystko jednak kluczowe słowo to odpowiedź na zmiany.

Janusz Moos:

Czyli można powiedzieć, że jest to system elastyczny i dynamiczny?

Jarosław Pawlicki:

Na pewno elastyczny, bo nie jesteśmy skostniałi. A o dynamikę walczymy, czego efekty są dostrzegalne choćby przez pryzmat naszego udziału w ruchu innowacyjnym.

Janusz Moos:

Jak ocenia pan sprzężenie zwrotne w układzie: szkoła – rynek pracy?

Jarosław Pawlicki:

Myślę, że mamy tutaj jeszcze sporo do zrobienia, aby uczniowie w pełni docenili potencjał kształcenia zawodowego. Ważne jest, że coraz więcej firm, nie tylko z branży przemysłowej, zgłasza chęć i gotowość kooperacji ze szkołami, podstawowymi i ponadpodstawa-

wymi, mając nadzieję na efektywne kształcenie dobrej kadry. To wyzwanie, ale i ogromna szansa dla łódzkiego szkolnictwa zawodowego.

Janusz Moos:

Łączy się z tą kwestią sprawa doradztwa zawodowego, które przez ŁCDNiKP jest traktowane jako działanie o szczególnym znaczeniu, także wizerunkowym. Mamy w naszej strukturze Ośrodek Doradztwa Zawodowego i Pracownię Edukacji Przedzawodowej, badamy predyspozycje zawodowe uczniów, staramy się wspierać ich w podejmowaniu trafnych decyzji o wyborze dalszej drogi edukacyjnej...

Jarosław Pawlicki:

Uważam, że jest to bardzo cenne. Szczególnie udało się utrzymać funkcjonowanie doradztwa zawodowego także w okresie pandemii, w formie zdalnej, online'owej. A perspektywicznie chodzi tutaj z jednej strony o stworzenie przestrzeni relacji pomiędzy szkołami a pracodawcami, o czym już mówiliśmy, natomiast z drugiej strony – o umożliwienie uczniom odkrywania własnego potencjału i rozwijania własnych pasji. Bo doradztwo zawodowe nie powinno być tylko wskazywaniem kierunku, ale także stymulowaniem talentów. I myślę, że takie właśnie jest doradztwo realizowane przez ŁCDNiKP.

Janusz Moos:

Porozmawiajmy teraz o projekcie zawiądanym przez Wydział Edukacji UMŁ, przy współudziale Wydziału Informatyki UMŁ, a realizowanym przez ŁCDNiKP. Mam tutaj na myśli wdrożenie do praktyki edukacyjnej

łódzkich szkół i placówek oświatowych modelu Office 365, który niewątpliwie zmienił funkcjonowanie technologii informacyjnych w łódzkiej edukacji.

Jarosław Pawlicki:

Jestem przekonany, że bez udziału ŁCDNiKP wdrożenie w łódzkiej edukacji koncepcji pracy w zakresie pakietu Office 365 nie byłoby w ogóle możliwe. To właśnie stworzony tutaj zespół był w stanie zaprojektować niezbędne szkolenia i efektywnie – choć heroicznie czasem – zmagać się z przeciwnościami technicznymi. Bo przecież nie chodziło tylko o włączenie do projektu ponad 360 szkół i placówek oświatowych, ale także około 80 tysięcy uczniów i 10 tysięcy nauczycieli. To ogromna skala! I choć na starcie nie było łatwo, bo każda innowacja początkowo napotyka na opór, to z czasem praca zespołu ŁCDNiKP zaczęła przynosić owoce. Nauczyciele przekonali się, zaczęli rozumieć, że nie chodzi tu o kolejny produkt, który nie znajduje odzwierciedlenia w rzeczywistości. Bo proces wykorzystywania technologii – nie w postaci urządzeń, ale właśnie w postaci aplikacji – jest elementem naszego życia. W przypadku edukacji elementem kształtującym jej nowy model. Model edukacji zdalnej, który – co trzeba mocno podkreślić – może być wykorzystywany nie tylko w czasach pandemii. Przecież w tej chwili odnotowujemy takie bardzo pozytywne praktyki, jak wykorzystywanie pakietu Teamsów do prowadzenia przez nauczycieli kół zainteresowań dla uczniów. Coraz częściej, jak słyszę, zajęcia pozalekcyjne przybierają zdalną postać, uzupełniając w ten sposób proces edukacji stacjonarnej.

Janusz Moos:

Sądzę, że udało się nam współpraca w Microsoftem, prawda? I ta współpraca wskazuje nam teraz nowe horyzonty, bo przecież odkrywamy w modelu Office 365 różne możliwości, do tej pory nieodkryte.

Jarosław Pawlicki:

Moim zdaniem jest teraz dobry moment, żeby powiedzieć sobie, co robimy dalej. Mamy Office 365, mamy pakiety aplikacji, mamy szerokie spektrum możliwości, czyli – podstawy są. Warto więc teraz zastanowić się, jak tego narzędzia używać korzystając z pełni możliwości, które ono stwarza. To jest taki kolejny horyzont na kolejne lata: jak dalej wdrażać, jak szkolić, jak zachęcać nauczycieli do tego, aby swoją pracę projektowali, budowali właśnie w oparciu o Office 365.

Janusz Moos:

Microsoft nadał tytuły ekspertów grupie informatyków pracujących w Ośrodku Nowoczesnych Technologii Informacyjnych ŁCDNiKP, co świadczy o tym, że proces wdrażania kolejnych nowości Office 365 będzie kontynuowany... Wracając do edukacji zdalnej, tej wymuszonej przez pandemię. Była dla nauczycieli kłopotem, ale też ukazała im swój wymiar twórczy, między innymi dzięki książce pod redakcją profesora Jacka Pyżalskiego, w której znalazła się wartościowa praca Anny Koludo, wicedyrektora ŁCDNiKP, rozważająca edukację zdalną w kontekście edukacji konstruktywistycznej.

Jarosław Pawlicki:

Początki znacząco odbiegały od ideału, ale w miarę upływającego czasu zdalne zajęcia prowadzone przez nauczycieli w coraz to większym stopniu przybierały formę interakcji, kontaktu, formę tworzenia nowej rzeczywistości edukacyjnej. Kreowanej przez nauczycieli, ale także przez uczniów, będących autorami części materiałów edukacyjnych, jakich zasobem stała się wirtualna przestrzeń, naprawdę wartościowych materiałów. Nie zawaham się powiedzieć, że jesteśmy w tej chwili – jako Łódź – na poziomie zaawansowanym w zakresie wykorzystywania możliwości prowadzenia zajęć na odległość. To oczywiście nadal można rozwijać, już nie w celu sprawniejszego zmagania się z pandemią, ale na przykład dla poszerzenia horyzontów współpracy z innymi szkołami, może z innymi miastami, może z innymi państwami, dla współtworzenia rzeczywistości edukacyjnej, dla budowania miejsca do dzielenia się własną twórczością. Jak sądzę, na takie tory, że nie tylko jestem odbiorcą świata Internetu i wirtualnej przestrzeni, ale mogę tutaj coś stworzyć, wykreować, w zakresie gier, muzyki, zdjęć – skierowała naszych uczniów właśnie edukacja zdalna. I to jest chyba coś bardzo pozytywnego.

Janusz Moos:

W okresie edukacji zdalnej w Łodzi zostały zorganizowane e-Targi Edukacyjne. Czy uważa pan, że warto organizować je nadal?

Jarosław Pawlicki:

Oczywiście! To było i jest rewelacyjne przedsięwzięcie, które wielu niedowiarkom otworzyło oczy, gdyż pokazało, że można dotrzeć do ucznia w zupełnie inny sposób, niekoniecznie w formie papierowej ulotki, tylko poprzez kontakt cyfrowy, taki bez barier czy ograniczeń przestrzennych i czasowych. Śmiało możemy sobie powiedzieć jako współorganizatorzy - ŁCDNiKP i Wydział Edukacji UMŁ, że nam się te e-Targi Edukacyjne udały. A teraz dokonujemy ewaluacji tego, co było, uzupełniamy koncepcję i planujemy nową edycję, jako wydarzenie na jeszcze większą skalę, z jeszcze większą grupą odbiorców. Bo naprawdę warto, bo to jest coś, co łamie schematy. Jako Łódź jesteśmy tutaj w skali kraju prekursorami, tworzymy nowe trendy. Myślę, że nasz łódzki pomysł na e-Targi Edukacyjne zaowocuje z czasem powstaniem nowej – wirtualnej - przestrzeni dla doradztwa zawodowego, dostępnej dla wszystkich zainteresowanych nie dorocznie, ale ustawicznie. I tutaj wrócę do odpowiedzi na pierwsze postawione mi pytanie: jaka jest nasza Łódź oświatowa, jaki element jest dla niej charakterystyczny. Cóż, właśnie taki, że idziemy w duchem czasu, że nie boimy się wyzwania!

Janusz Moos:

Takim wyzwaniem, które odważnie podjęliśmy, było prowadzenie procesów edukacyjnych dla uczniów i dla nauczycieli z Ukrainy. Chcemy również zaplanować e-Targi Edukacyjne dla młodzieży ukraińskiej...

Jarosław Pawlicki:

Na pewno warto, skoro mamy obecnie ponad 6 tysięcy uczniów z Ukrainy. Organizując dla nich e-Targi przyczynimy się do ich integracji z całym łódzkim środowiskiem edukacyjnym i pokażemy im, że nam na nich zależy.

Janusz Moos:

Idąca z duchem czasu łódzka edukacja to także oddolne ruchy innowacyjne i wdrażane do praktyki innowacje: małe, większe, jednostkowe, grupowe... Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego kataloguje je na bieżąco, a w finale każdego roku szkolnego organizuje Podsumowanie Ruchu Innowacyjnego w Edukacji – wydarzenie, które jest wysoko oceniane przez ekspertów edukacyjnych, uczonych i pracodawców. Perspektywicznym celem tych działań jest stopniowa likwidacja ograniczeń systemu klasowo-lekcyjnego, konsekwentne wdrażanie do praktyki szkolnej założeń edukacji konstruktywistycznej, założeń tutoringów i coachingów – aby nauczyciel mógł stać się architektem wiedzy wytwarzanej przez uczniów.

Jarosław Pawlicki:

To wyzwanie, któremu z całą pewnością warto sprostać. Bo przecież każda forma samodzielnego budowania czy konstruowania wiedzy przez ucznia przewyższa jej „przyswajanie” w sposób bierny, odtwórczy. Zu-

pełnie inna jest tu motywacja, zupełnie inny entuzjazm. Dlatego tak cenna jest edukacja ukierunkowana na to, aby uczeń podążał za swoimi zainteresowaniami. Właśnie taki model kształcenia należałoby upowszechnić. Jak? Sądzę, że sprzyja temu między innymi wdrożenie Office 365, umożliwiając wytwarzanie przestrzeni do kreowania nowej rzeczywistości edukacyjnej, do budowania, do poszukiwania...

Janusz Moos:

Taki proces poszukiwania wiedzy przez uczących się jest realizowany w naszej Akademii Młodych Twórców. Bo oni sami wyznaczają treści, sami wyznaczają cele i sami się uczą, a każda organizowana przez nich konferencja naukowa znakomicie informuje o tym, co może być przy dobrej organizacji systemu edukacji w ten sposób wytworzone, wykreowane. A skoro już mówimy o kreacji, to wspomnijmy jeszcze Konkurs Prezydenta Miasta Łodzi „Pracodawca Kreujący i Wspierający Edukację”.

Jarosław Pawlicki:

Ten bardzo istotny konkurs to podziękowanie Łodzi dla lokalnych pracodawców za to, co czynią dla szkół i dla uczniów, za tę ich dobrą robotę. I nie chodzi tutaj wyłącznie o zaangażowanie materialne, bo przecież czasem szczególnie cenne jest spotkanie z ciekawą osobą, które wskaże uczestnikom pewien kierunek, pewną ścieżkę kariery, a przy okazji również ścieżkę edukacji. Ten konkurs, w którym laureatom wręczane są statuetki Łódzkich Łabędzi, jest w kalendarzu naszych łódzkich wydarzeń edukacyjnych elementem niezmiernie ważnym, chociaż na pewno wymagającym jeszcze intensywniejszych działań, które pokazałyby, że nie zapominamy o wspierających nas pracodawcach.

Janusz Moos:

Bardzo serdecznie dziękuję za tę rozmowę, Panie Dyrektorze.

Jarosław Pawlicki:

Ja również dziękuję.

Notował Tomasz Misiak
Zdjęcia Ryszard Kuśmirek

Rekomendacja innowacji „Skuteczne zdziwienie”

Do wdrażania w edukacji PRZEDSZKOLNEJ i WCZESNOSZKOLNEJ

Projekt „Skuteczne zdziwienie - wyzwająca myślenie nauka czytania i pisania” to oryginalna propozycja nauki czytania, łącząca elementy aktywizacji poznawczej, emocjonalnej i motorycznej. Projekt opracowała profesor Uniwersytetu Łódzkiego Monika Wiśniewska-Kin wraz z zespołem (Weronika Kisiel, Joanna Szewczyk-Kowalczyk), we współpracy z ilustratorką Martą Ignerską, artystką grafiką.

„Skuteczne zdziwienie” bazuje na bogatym doświadczeniu praktycznym i badawczym w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Projekt zakłada rozwijanie dziecięcego myślenia i umiejętności czytania poprzez pracę z tekstem i obrazem, z wykorzystaniem obszernego pakietu, zawierającego szczegółowo przemyślane i dobrane materiały do wykorzystania w praktyce edukacyjnej.

Pakiet obejmuje między innymi:

- książkę obrazkową „Zamieniam się w słuch, czyli opowieści dźwiękiem malowane”,
- monografię z opisem wdrożenia „Skuteczne zdziwienie. Wyzwalająca myślenie nauka czytania”,
- przewodnik wdrożeniowy „Dźwiękoznaaki – literaki. Wyzwalamy myślenie ruchem”,
- zestaw drewnianych klocków konstrukcyjnych (56 elementów do składania minuskuł),
- alfabet demonstracyjny,
- zestaw gier dydaktycznych.

Zestaw materiałów dydaktycznych stanowi instrumentarium znakomicie wspierające procesy kształtowania umiejętności poznawczych na poziomie działania praktycznego, modeli wyobrażeniowych i symbolicznych oraz uogólnień. Wpisuje się doskonale w procesy włączania do praktyki przedszkolnej i wczesnoszkolnej modelu edukacji konstruktywistycznej. Dzieci budują swoją wiedzę na temat liter i dźwięków, rozpoznają związki pomiędzy dźwiękiem głoski a obrazem litery. Przy pomocy wysokiej jakości wizualizacji graficznych tworzą historię o 22 dźwiękach, a samo czytanie zaczyna być rodzajem ekspresji i artystycznego wyrazu.

Kręgi znaczeniowe są zgrupowane w czte-

rech modelach środowiskowych dotyczących tematów - problemów: DOM, JA I SZKOŁA, WŚRÓD LUDZI, ŚWIAT (CZAS I PRZESTRZEN). Teksty literackie w sekwencji DOM sprzyjają uświadomieniu dzieciom znaczenia wartości rodziny. Treści sekwencji SZKOŁA uwarściwiają na potrzeby innych dzieci oraz ludzi dorosłych, na akceptację, różnorodność upodobań i konieczność współdziałania. Sekwencja WŚRÓD LUDZI skupia teksty stanowiące przestrzeń do refleksji nad sposobami nawiązywania relacji z ludźmi, zaufaniem i budowaniem przyjaźni. Sekwencja ŚWIAT (CZAS I PRZESTRZEN) zawiera teksty, które wyzwają krytyczne myślenie o czasie, ogniskują uwagę dzieci na racjonalnym korzystaniu z czasu. Dzięki takiemu ujęciu czytanie przestaje być traktowane wyłącznie jako umiejętność techniczna, a staje się przestrzenią do przeżywania przez małego czytelnika otaczającej go rzeczywistości.

Najistotniejsze składniki koncepcji

- Proces inicjacji językowej jest rozłożony w czasie wokół zmaterializowanych za pośrednictwem gestów 22 obrazów dźwiękowych oraz obrazów graficznych (dwuwymiarowych i trójwymiarowych).
- Zorganizowana problemowa sytuacja dydaktyczna wyzwala dziecięcą namysł nad wyprowadzonymi z wiedzy osobistej obrazami dźwiękowymi głosek i graficznymi liter.
- Metoda pozawerbalna uaktywnia procesy towarzyszące nauce czytania i pisanie (aspekt semantyczny stawiany przed technicznym).
- Autorskie narzędzia pobudzają motywację, zapewniając dzieciom satysfakcję z aktywności sprawczej. Z klocków konstrukcyjnych dzieci układają nie tylko pojedyncze litery, ale także wyrazy, które mogą samodzielnie odczytywać.

- Wykorzystanie zestawu gier umożliwia dzieciom uczenie się przez działanie.
- Treści językowe powiązane są z plastycznymi i muzycznymi.

Dzięki takiemu podejściu do nauki czytania koncepcja „Skutecznego zdziwienia” stymuluje zainteresowanie czytaniem i pisanem, zapewnia najmłodszym satysfakcję z samodzielnego odkrywania świata dźwięków i liter, rozbudza dziecięcą entuzjasm poznawczy i radość z uczenia się. Proponowana technika czytania pozwala dzieciom na szybkie osiągnięcie sukcesu w postaci przeczytanych wyrazów i krótkich tekstów. Nauka oparta na zabawie i polisensorycznych doświadczeniach, z wykorzystaniem bogatego zaplecza „narzędzi kulturowych”, z powodzeniem może być wykorzystywana również w nauce języka polskiego jako obcego u dzieci w wielu przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym. Projekt „Skuteczne zdziwienie” koresponduje także z programem „Jolly Phonics”, który doskonale sprawdza się podczas nauki języka angielskiego. Rozwiązanie jest oryginalną i unikatową w skali kraju propozycją holistycznego podejścia do nauki czytania i pisanie dzieci w wieku przedszkolnym, wyprowadzoną z kognitywistycznej i konstruktywistycznej koncepcji dziecka i procesu uczenia się. Materiał wizualny, pełen niebanalnych skojarzeń plastycznych i obrazowych, sprzyja rozwijaniu dziecięcej twórczości, angażuje emocje, rozbudza fantazję, rozwija myślenie abstrakcyjne.

Projekt „Skuteczne zdziwienie” przyczyni się do przekształcania przedszkoli i szkół w organizacje innowacyjne. Rekomendację niniejszą przedkładamy z wiarą, że omawiana innowacja będzie wdrażana do praktyki edukacyjnej.

Janusz Moos - dyrektor LCDNiKP
Teresa Dąbrowska - wicedyrektor LCDNiKP
Elżbieta Ciesiołkiewicz - konsultant LCDNiKP

JAK SKUTECZNIE DZIWI MY SIĘ w naszym przedszkolu

Niezawodnym sposobem kształcenia i wychowania dzieci jest nauka poprzez zabawę. Zabawa to czas, w którym nie tylko możemy się lepiej poznawać, nawiązywać kontakty, oswajać nowe rzeczy. To także czas, kiedy uwaga nauczyciela skupiona jest tylko na dzieciach, a jak wiadomo, tego potrzebują najbardziej.

Z innowacyjnym projektem „Skuteczne zdziwienie – wyzwająca myślenie nauka czytania”, autorstwa prof. Moniki Wiśniewskiej-Kin, pierwszy raz spotkałam się rok temu, kiedy Przedszkole Miejskie nr 112 w Łodzi, w którym pracuję, zostało wybrane do jego wdrożenia jako jedno z niewielu w Polsce. Już wtedy, podczas obserwacji zajęć koleżanek, wiedziałam, że chcę, aby moja grupa za rok dołączyła do tego innowacyjnego projektu. Głównym celem i założeniem jest nauczenie dzieci czytania, jednak w dużo ciekawszy i barwniejszy sposób niż poprzez samo pokazywanie liter lub zapamiętywanie głosek. Korzystając z metody „skutecznego zdziwienia” dzieci bawią się dźwiękiem, stymulują wyobraźnię, wymyślają gesty, opisują emocje - w towarzystwie magicznej wręcz opowieści o poznawanej literze. Dlatego bardzo szybko zapamiętują gest przypisany do danej głoski, który później, wielokrotnie w ciągu dnia, pojawia się podczas ich codziennych zabaw. Wszystko jest tutaj bardzo intuicyjnie. Każde zajęcia przebiegają i żyją własnym życiem, w zależności od humoru, potrzeb i możliwości dzieci w danym dniu. Wielopłaszczyznowe możliwości zabawy i wykorzystywanie różnorodnych materiałów gwarantują duże zainteresowanie i skupienie dzieci podczas zajęć. Z przyjemnością obserwuję, z jak wielką radością moi wychowankowie uczestniczą w procesie nauki czytania. A przecież zachęcenie dzieci na nauki czytania to zadanie generalnie niełatwe, a szczególnie trudne u dzieci młodszych, które nie odczuwają jeszcze potrzeby poznawania liter. Metoda prof. Moniki Wiśniewskiej-Kin aktywizuje do działania już naj-

młodszych wychowanków. Projekt „Skuteczne zdziwienie – wyzwająca myślenie nauka czytania” jest znakomitym potwierdzeniem skuteczności nauki przez zabawę. Kształcenie i wychowanie dla radości w środowisku edukacyjnym przyjaznym najmłodszym daje świetne rezultaty. W moim przekonaniu jednym z ważniejszych zadań nauczycieli przedszkola jest wzbudzenie w dzieciach zdziwienia, które z kolei rodzi ciekawość i zainteresowanie. Bo przecież chodzi o to, aby podtrzymać w dzieciach naturalną chęć poznawania świata, aby chciały się uczyć i nie traktowały tego procesu jako przymusu czy niechcianego obowiązku.

Tekst i zdjęcie Justyna Stępień – Przedszkole Miejskie nr 112 w Łodzi

KOMPETENCJE PRZYSZŁOŚCI a kompetencje w zakresie przedsiębiorczości

Mianem kompetencji przyszłości (4K) określane są: krytyczne myślenie, kooperacja, komunikacja i kreatywność. Kompetencje w zakresie przedsiębiorczości to między innymi zdolność wykorzystywania szans i pomysłów oraz przekształcania ich w wartość dla innych osób. Ponadto przedsiębiorczość opiera się w dużej mierze na kreatywności i krytycznym myśleniu. Widzimy więc dużą zbieżność między kompetencjami przyszłości a kompetencjami w zakresie przedsiębiorczości.

Za ojca myślenia krytycznego uznaje się starożytnego filozofa greckiego Sokratesa, który zadawał swoim słuchaczom pytania, aby zachęcić ich do głębszej refleksji. Były to tzw. „pytania Sokratyczne”. Narzędzia krytycznego myślenia rozwijali w czasach nowożytnych Bacon, Kartezjusz, Machiavelli, Monteskiusz, Wolter, Spencer, Darwin, Freud, Sumner, Dewey, Wittgenstein, Piaget czy Wygotski. Efektem zbiorowego wkładu historii myśli krytycznej jest to, że podstawowe pytania Sokratesa mogą być teraz o wiele mocniejsze i efektywniejsze. To oczywiste, że w edukacji korzystamy z narzędzi, dzięki którym uczniowie mogą skutecznie rozwijać postawy myślenia krytycznego, a nauczyciel nie musi mieć wykształcenia filozoficznego, aby skutecznie ich w tym wspierać. Żyjemy w globalnym świecie informacji. Kiedyś człowiek poszukiwał informacji, dziś informacja poszukuje człowieka, a może nawet go osacza, za pośrednictwem internetu. Czy jesteśmy odpowiednio przygotowani, aby ten ogrom informacji właściwie przetworzyć? Chcąc odpowiedzieć twierdząco na to pytanie potrzebujemy właśnie umiejętności krytycznego myślenia. Rozwój tej kompetencji powinien być głównym zadaniem dzisiejszej szkoły

i całego systemu edukacji. Jeśli zadaniem edukacji jest przygotowanie ucznia do świadomego i odpowiedzialnego życia w dorosłym świecie, to absolwent myślący krytycznie powinien być głównym celem każdej placówki szkolnej. Myślenia krytycznego można się nauczyć, można je rozwijać, doskonalić. Nigdy nie jest za późno, nigdy też nie jest za wcześnie. Pomocną dłoń każdemu uczącemu się może tu podać mentor. Mentor - jako świadomy edukator - w umiejętny sposób dostosowuje przebieg nauki do potrzeb ucznia, uwzględniając jego predyspozycje i umiejętności. Mentor wnikliwie obserwuje i wyciąga wnioski. Mentoring to inspirowanie innych, to dzielenie się swoim doświadczeniem i dawanie drogowskazów, to kultura pracy i wspierania, którą można wdrożyć w każdej organizacji, także w szkole, na każdym przedmiocie, aby umożliwić wszystkim rozwijanie zarówno kompetencji przyszłości, jak i kompetencji w zakresie przedsiębiorczości.

Małgorzata Bartosiak-Sikorzyńska - konsultant ds. przedsiębiorczości w ŁCDNiKP

Przedstawiamy wyniki badania branży budowlanej **BUDOWLAŃCY POTRZEBNI OD ZARAZ**

Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji ŁCDNiKP w roku szkolnym 2021/2022 prowadziło analizę branży budowlanej w Łodzi i województwie. Badanie „Kształcenie i rynek pracy sektora budowlanego w regionie łódzkim”, które właśnie dobiegło końca, miało na celu zdiagnozowanie aktualnej sytuacji na rynku pracy w obszarze budownictwa pod kątem wolnych miejsc pracy oraz zapotrzebowania na konkretne zawody i umiejętności.

Zostały przebadane trzy grupy respondentów: dyrektorzy szkół budowlanych regionu łódzkiego, uczniowie tych szkół oraz pracodawcy reprezentujący firmy budowlane. I właśnie informacje płynące od tej ostatniej grupy są szczególnie interesujące dla uczniów planujących swoją ścieżkę zawodową i dla szkół, które zastanawiają się nad otwarciem klas z tego obszaru zawodowego. Przedstawiamy najważniejsze wnioski wynikające z analizy informacji uzyskanych w trakcie wywiadów indywidualnych z pracodawcami branży budowlanej.

Właściciele firm budowlanych deklarują duży niedobór pracowników. Najczęściej wskazują na braki kadrowe w zawodach: murarz, dekarz, blacharz, tynkarz, malarz, a także tapeciarsz, glazurnik, monter zabudowy i stolarz. Poszukiwani są również kierownicy produkcji i brygadziści. Małe firmy coraz częściej zatrudniają osoby do przyuczenia. Duże firmy, ze względu na wykonywanie wielkoformatowych projektów, nie mogą pozwolić sobie na zatrudnienie niewykwalifikowanej ka-

dry pracowniczej. Najczęściej poszukują więc pracowników z konkretnym zawodowym wykształceniem lub wymaganymi uprawnieniami. W efekcie rekrutacja znacząco się wydłuża i coraz częściej nie przynosi rezultatów, z uwagi na niską liczbę zgłoszeń kandydatów do pracy, także w okresie przypadającym bezpośrednio na koniec nauki w szkołach zawodowych. Dlatego w ciągu ostatnich trzech lat tylko dwóch spośród badanych pracodawców zatrudniło w firmach absolwentów kierunków budowlanych. Jeśli chodzi o kryteria stosowane przy podejmowaniu decyzji o zatrudnieniu nowego pracownika, pracodawcy podkreślają umiejętności i doświadczenie zawodowe, ale wymieniają też szereg kompetencji miękkich, takich jak dyspozycyjność, umiejętność pracy w zespole, zorganizowanie, kreatywność, sumiennosc, chęć do pracy i nauki, logiczne myślenie. Istotna jest też, zdaniem pracodawców, znajomość przez kandydata do pracy języka obcego - angielskiego lub niemieckiego oraz posiadanie prawa jazdy kategorii B lub B+E. Przedstawicie-

le firm budowlanych zgłaszają ograniczony dostęp do informacji na temat stanu szkolnictwa zawodowego Łodzi i okolic. Jedynym źródłem są dla nich tutaj indywidualne kontakty z dyrekcją szkoły lub uczniami. Na tej linii tworzy się również dobrze układająca się współpraca. Jej zakres obejmuje organizowanie praktyk i staży dla uczniów, udział w organizacji targów pracy i dni otwartych szkoły oraz wspólną realizację projektów unijnych. Według pracodawców istnieją cztery rodzaje zajęć edukacyjnych, których brakuje w szkołach budowlanych, a które mogłyby pomóc absolwentom w poruszaniu się na rynku pracy. Należy zatem: po pierwsze - położyć większy nacisk na doradztwo zawodowe i wiedzę o rynku pracy, po drugie - wprowadzić do programu elementy związane z prawem pracy i prawem pracownika, po trzecie - realizować więcej zajęć dotyczących podstaw budownictwa i materiałoznawstwa (np. rodzajów i wymiarów materiałów budowlanych), po czwarte - częściej organizować w szkołach spotkania z przedstawicielami firm budowlanych. Zapotrzebowanie na pracowników budowlanych, zgłaszane przez pracodawców podczas bezpośrednich rozmów, potwierdzają analizy ofert pracy zamieszczanych na portalach internetowych, dane statystyczne oraz spostrzeżenia i refleksje przedstawicieli edukacji. Fakt, że rynek pracy bardzo potrzebuje budowlańców różnych specjalności potwierdza jednoznacznie również nasz raport badawczy.

Klaudia Hyska-Frede - Obserwatorium Rynku Pracy dla Edukacji ŁCDNiKP
Zdjęcia Pixabay

Włącz wyższy standard edukacji

neon

NEON to spójny system rozwiązań edukacyjnych dla klas 1, 4 i 7 szkoły podstawowej. Łączy tradycyjne papierowe materiały dydaktyczne i skorelowane z nimi cyfrowe rozwiązania w niespotykanej na rynku jakości. System NEON oferuje nauczycielom, uczniom, szkole zupełnie nowe możliwości edukacyjne. I to wszystko w ramach dotacji.

Dzięki pracy z NEONem:

- ✓ pracujesz szybciej i efektywniej na każdym etapie
- ✓ oszczędzasz mnóstwo czasu
- ✓ uczysz tak, jak lubisz
- ✓ łatwo monitorujesz postępy uczniów
- ✓ wszystkie materiały masz stale dostępne – zarówno Ty jak i Twoi uczniowie.

Wejdź na www.nowaera.pl/neon i włącz wyższy standard edukacji

Dostępne w Neonie:

Nowy Elementarz
Odkrywców

WIEŚĆ
PRZYRODY

Nowe
Słowa na
start!

Matematyka
z kluczem →

WZORAJ
I DZIŚ

Tajemnice
przyrody

Lubię to!

Puls
życia

Planeta
Nowa

Chemia
Nowej Ery

Spotkania
z fizyką

To jest
fizyka

Hello
Explorer

Junior
Explorer

Teen
Explorer
new

SUPER
HEROES

SUPER
POWERS

Deutsch
KOMPAKT
neu

Deutschtour
fit

Jak to
działa?

Lekcja
muzyki

Do
dzieci!

Dziś
i JUTRO

Żyję i działam
BEZPIECZNIE

Doradztwo zawodowe w budowaniu relacji:

UCZEŃ - RODZIC - NAUCZYCIEL

Uczniowie ósmych klas szkół podstawowych nie posiadają jeszcze wystarczającej wiedzy o świecie, mają trudności w dokonaniu obiektywnej samooceny, a muszą podejmować decyzje, których skutki mają znaczenie dla ich przyszłości. Potrzebują zatem pomocy, aby dokonać optymalnego wyboru kolejnego etapu kształcenia.

Przygotowanie ich do tego jest zadaniem każdej szkoły. Dobrze zorganizowany Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego umożliwia uczyć się rozpoznawanie procesu podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych, uświadomienie konsekwencji dokonanych wyborów oraz kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze zmianami, poprzez rozwijanie umiejętności adaptacyjnych oraz umiejętności wychodzenia naprzeciw nowym sytuacjom i wyzwaniom. Doradcy zawodowi Ośrodka Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP współpracują w tym zakresie ze szkołami. Koncentrują się na budowaniu pozytywnych relacji z nauczycielami, uczniami, rodzicami. Autentyczność, otwartość, akceptacja, szacunek, empatyczne zrozumienie, cierpliwość i aktywne słuchanie sprzyjają zaufaniu i gotowości do współpra-

cy, pozwalają uczniowi na rozpoczęcie poszukiwań samego siebie. Na skuteczność procesu doradztwa zawodowego ma wpływ także pełne zaangażowanie się obu stron w proces doradczy i aktywne wdrażanie powstających w jego trakcie ustaleń. Jako Ośrodek Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP kierujemy profesjonalne wsparcie do uczniów, rodziców oraz nauczycieli. Oferujemy różnorodne formy: doradztwo zawodowe grupowe, doradztwo zawodowe indywidualne, badanie predyspozycji zawodowych, zawodoznawcze turnieje międzyszkolne, festiwale zawodów, dni doradztwa zawodowego. Podczas doradztwa zawodowego indywidualnego wspieramy uczniów między innymi w rozwijaniu świadomości własnych mocnych stron, uzdolnień, predyspozycji i zainteresowań, kształtowaniu umiejętności zarządzania czasem, ustalaniu celów i odkrywaniu motywacji do ich realizacji. Rodzice chcą jak najlepiej doradzać swoim dzieciom w wyborach edukacyjno-zawodowych. Ułatwiamy im zatem dostęp do rzetelnych informacji o ofercie edukacyjnej. Podejmujemy podczas cyklicznych comiesięcznych konferencji „Doradztwo zawodowe - Akademia Rodzica” tematy dotyczące procesu rekrutacji, budowania poczucia własnej wartości u dziecka, rozpoznawania jego zasobów, rozwijania talentów. Spotkania te cieszą się dużym zainteresowaniem. Nauczyciele sygnalizują, że potrzebują pomocy w skutecznym aktywizowaniu i motywowaniu uczniów, budowaniu relacji, a także uzyskiwaniu rzetelnych, szczegółowych informacji o ofercie edukacyjnej kolejnego etapu kształcenia, współczesnym obrazie pracy, możliwościach uzupełniania kwalifikacji. Myślą przewodnią prowadzonych przez nas warsztatów „Coaching w edukacji i doradztwie zawodowym” jest „Buduj zaufanie, pozytywne relacje i pomóż swojemu uczniowi, aby umiał pomagać sobie samemu”. Natomiast podczas kursu „Prowadzenie zajęć dydaktycznych z doradztwa zawodowego - planowanie, działanie, metodyka” nauczyciele odkrywają wymiary doradztwa zawodowego w szkole oraz praktyczne sposoby wspierania uczących się w rozwoju i świadomych wyborach edukacyjno-zawodowych.

Małgorzata Sienna – ŁCDNiKP
Zdjęcie Pixabay

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

TIK&GO w ŁCDNiKP

Dzisiejsza rzeczywistość edukacyjna stawia przed nauczycielami szereg wyzwań. Jednym z nich jest stosowanie w codziennej pracy narzędzi TIK. Stąd narodził się pomysł stworzenia zespołu TIK&GO, skupiającego nauczycieli różnych przedmiotów.

Grupa ta cyklicznie spotyka się na platformie Teams, by doskonalić swoje umiejętności w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii w kształceniu. Harmonogram comiesięcznych warsztatów obejmuje prezentację ciekawych, ale niezbyt trudnych aplikacji, platform i programów. Rozpoczęliśmy w październiku od wirtualnej tablicy Padlet i generatora Trimino. Warsztat spotkał się z bardzo pozytywnymi komentarzami uczestniczących w nim nauczycieli. Tematem kolejnych spotkań będą: Storyjumper, Classroomscreen, Wordwall, Kahoot, Blooket, PhotoFunia, Qizzz i Genialny. Zapraszamy nauczycieli do dołączenia do zespołu!

Katarzyna Skolimowska i Iwona Filipowicz – ŁCDNiKP

PUNKT MEDIACJI POWSTANIE W ŁCDNiKP

Mediacja to sposób na wypracowanie satysfakcjonującego strony rozwiązania sporu na drodze dobrowolnych i poufnych rozmów. Rozmowy te prowadzi mediator - bezstronna i neutralna osoba trzecia. Do jego zadań należy wspieranie komunikacji, łagodzenie ewentualnego napięcia lub stresu i pomoc w osiągnięciu porozumienia.

ŁCDNiKP od dawna propaguje mediację jako najlepszy, najtańszy, najskuteczniejszy sposób rozwiązywania konfliktów. Jest to metoda wpisująca się w nurt konstruktywizmu, w której strony konfliktu same wypracowują rozwiązanie problemu. W edukacji przynosi ona szereg korzyści: jest działaniem profilaktycznym, buduje społeczność nakierowaną na współpracę i relacje, zdejmuje z nauczycieli i dyrektorów odpowiedzialność za arbitrażowe rozstrzygnięcie konfliktów, zapobiega eskalacji konfliktów i delegowaniu ich do organów zewnętrznych.

Mediacja to ważna kompetencja społeczna, budująca demokratyczną wspólnotę dialogu. Warto ją kształtować od najmłodszych lat, dlatego ŁCDNiKP - pod patronatem Adwokackiego Centrum Mediacji w Łodzi i Stowarzyszenia Mediatorów Pactus inicjuje działalność Punktu Mediacji. W naszym Punkcie Mediacji placówki oświatowe znajdują ofertę szkoleń i warsztatów z zakresu mediacji („Zasady i korzyści mediacji”, „Jak wykorzystywać narzędzia mediacyjne w pracy wychowawczej”, „Jak przygotować mediatorów rówieśniczych do mediacji szkolnych”). Przede wszystkim jednak organy prowadzące, dyrektorzy i nauczyciele będą mogli skorzystać z usług certyfikowanego mediatora, który poprowadzi profesjonalnie mediacje w przedłużającym się, szkodliwym dla jakości pracy szkoły konflikcie: wewnętrznym, zewnętrznym, z instytucjami, z osobami prawnymi. Uroczysta inauguracja Punktu Mediacji odbędzie się 16 marca 2023 r. o godz. 14 podczas konferencji „Mediacje w edukacji jako ważna kompetencja w drodze do budowania społeczeństwa dialogu” (zapisy: <https://ecentrum.wckp.lodz.pl/zgloszenia/new/idCourse/72524>).

Beata Wielkopolan - koordynator Punktu Mediacji
b.wielkopolan@lcdnikp.elodz.edu.pl

Adwokaci - MEDIATORAMI

Adwokackie Centrum Mediacji w Łodzi zrzesza mediatorów będących adwokatami, członkami Izby Adwokackiej w Łodzi. Obecnie skupia 60 osób. Ich doświadczenie w prowadzeniu spraw sądowych i prawnicza wiedza mogą zostać wykorzystane nie tylko w obronie praw przed sądem, ale w równym stopniu w pomocy stronom w poszukiwaniu kompromisu i zawarciu ugody jako formy rozwiązania konfliktu.

Do statutowych celów ACM należy promowanie idei mediacji, współpraca w ramach mediacji z organami wymiaru sprawiedliwości, organami administracji publicznej i innymi organizacjami czy ośrodkami mediacyjnymi, podnoszenie kwalifikacji mediatorów, a także szerokie propagowanie idei mediacji wśród młodzieży, nauczycieli i dyrektorów szkół. Mediatorzy ACM w Łodzi dbają o zachowywanie najwyższych standardów etycznych i ciągłe podnoszenie swoich kwalifikacji, są także aktywnymi popularyzatorami mediacji zarówno w środowisku prawnym, jak i poza nim. 22 kwietnia 2022 r. odbyła się konferencja dla nauczycieli i dyrektorów szkół – „Mediacje w edukacji”, której organizatorem było Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. Dotyczyła mediacji jako narzędzia rozwiązywania problemów szkolnych. Mówiono o zasadach prowadzenia mediacji, jej zale-

tach i przewadze nad tradycyjnym modelem komunikacji wśród uczniów i kadry szkolnej. Charakteryzowano prawne podstawy mediacji, tryby jej prowadzenia oraz moc prawną i skuteczność ugody zawieranej przed mediatorem. Poruszono również kwestię mediacji rówieśniczych jako sposobu rozwiązywania konfliktów pomiędzy uczniami. Podczas konferencji, która spotkała się z dużym zainteresowaniem i pozytywnym przyjęciem liczного grona pedagogicznego, prelekcję wygłosiła adv. Patrycja Borkowska, mediator Adwokackiego Centrum Mediacji w Łodzi, która w zakresie swojej specjalizacji zajmuje się mediacjami szkolnymi i rówieśniczymi. W październiku 2022 roku z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Mediacji odbyła się konferencja „Mediacja, dlaczego warto?”, zorganizowana przez Adwokackie Centrum Mediacji, Sąd Okręgowy w Łodzi i Sąd Rejonowy dla Łodzi -Śródmieścia. Konferencja składała

acm
**ADWOKACKIE
CENTRUM MEDIACJI
W ŁODZI**

się z trzech paneli: „Sąd i mediator pośrodku konfliktu stron”, „Współpraca sądów z mediatorami – aspekty praktyczne” oraz „Mediacja – dobre wzorce sądów” i spotkała się z dużym zainteresowaniem sędziów, profesjonalnych pełnomocników, mediatorów i kuratorów sądowych. W głębokim przekonaniu o znaczeniu mediacji, a także potrzebie jej popularyzacji, Adwokackie Centrum Mediacji w Łodzi uruchomiło pierwszą w Polsce infolinię mediacyjną, która działa od poniedziałku do piątku w godzinach 14 – 18, pod numerem 535-832-338. W czasie rozmów z adwokatami mediatorami można się dowiedzieć czym jest mediacja, jak przebiega i jakie są jej zalety, a także uzyskać informacje dotyczące jej prowadzenia. Szczegółowe informacje o Adwokackim Centrum Mediacji w Łodzi dostępne są na stronie www.mediacjeadwokackie.pl

Barbara Wrąbel - ŁCDNiKP

Specjalistyczne Centrum Wspierające Edukację Włączającą w Łodzi

JAK DZIAŁAMY?

Łódzka Szkoła dla Słabowidzących i Niewidomych w Łodzi – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 6 „Na Dziewanny” od 1 lipca 2021 r. realizuje grant „Pilotażowe wdrożenie modelu Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą (SCWEW)”. Podjęte przez nas działania będą prowadzone do 30 czerwca 2023 r., grantodawcą jest Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Po ponad roku współpracy z siedmioma placówkami ogólnodostępnymi: dwoma przedszkolami, dwoma szkołami podstawowymi oraz trzema szkołami ponadpodstawowymi z Łodzi i województwa łódzkiego, dyrektorzy i koordynatorzy wskazują na zmiany w kulturze organizacyjnej placówek. Podkreślają uwrażliwienie nauczycieli - dzięki podnoszeniu kompetencji - na potrzeby każdego ucznia. Edukacja włączająca na początku naszej współpracy była postrzegana głównie jako udział dzieci/uczniów z niepełnosprawnościami w zespołach klasowych. Obecnie poprzez włączanie, inkluzyjnie rozumiemy szkołę dla wszystkich, szkołę dostępną, pracę w grupie zróżnicowanej, w której zauważony jest każdy. Nauczyciele potrafią nazywać potrzeby zarówno uczniów, jak również swoje oraz wskazywać kierunki własnego rozwoju. Dzięki temu planowane i realizowane wsparcie udzielane przez ekspertów i specjalistów SCWEW jest „szyte na miarę” danego przedszkola/szkoły. W wyniku przeprowadzonej ewaluacji po pierwszym roku wsparcia, nauczyciele podkreślili korzyści i podnoszenie jakości edukacji również dzięki funkcjonującej wypożyczalni. Dzięki niej placówki ogólnodostępne zostały wyposażone w specjalistyczny sprzęt i pomoce dydaktyczne, które zakupiono po dokonaniu pogłębionej diagnozy, m.in. schodołaz, biurko z regulowaną wysokością blatu dla ucznia z niepełnosprawnością ruchową, drukarkę brajlowską, maszynę brajlowską oraz pomoce do nauki dla nie-

widomej dziewczynki w szkole podstawowej. Dla dzieci w wieku przedszkolnym urządzono przestrzeń do prowadzenia specjalistycznych zajęć z zakresu integracji sensorycznej. To tylko kilka przykładów skutecznego działania SCWEW. Podczas konsultacji eksperckich, szkoleń rad pedagogicznych czy zajęć modelowych eksperci SCWEW uczyli nauczycieli m.in. skutecznego wykorzystywania sprzętu w codziennej pracy. W maju 2022 r. odbyła się Kampania społeczna - Piknik „Razem - To lubię”. Nauczyciele i uczniowie placówek objętych wsparciem podczas wspólnej zabawy w grupach zróżnicowanych zapoznali się m.in. z zasadami pierwszej pomocy, tajnikami makijażu, poznawania świata przez niewidomych. Nauczyciele i zaproszeni gości mieli okazję uczestniczyć w spotkaniu informacyjno-dyskusyjnym „Edukacja dla wszystkich/grupy zróżnicowanej/SCWEW”.

Na uwagę zasługuje utworzona sieć współpracy Podwieczorki „Na Dziewanny”. Od czerwca 2022 r. odbyło się pięć spotkań. Po dokonaniu diagnozy potrzeb uczestników na spotkania zapraszani są eksperci różnych resortów - do prezentacji kolejnych tematów, a także moderowania dyskusji, służącej m.in. wymianie doświadczeń. Pierwsze spotkanie dotyczyło ogólnych zagadnień dotyczących edukacji włączającej, kolejne oceny funkcjonalnej w edukacji oraz wykorzystywanych narzędzi. Podczas listopadowego spotkania sieci dominował temat dostępności, zarówno w przestrzeni publicznej, architektonicznej,

jak i edukacyjnej. W wyniku dyskusji uczestnicy wskazali, że najważniejsza jest zmiana mentalna każdego człowieka. Sukcesem naszej sieci jest zgromadzenie osób reprezentujących różne sektory: edukacji, polityki społecznej, a także zdrowia. W praktycznie każdym spotkaniu uczestniczą przedstawiciele nauki oraz placówek doskonalenia nauczycieli, którzy są prelegentami i moderatorami spotkań. Ważnym głosem w dyskusji jest każdorazowo opinia osób zarządzających łódzką oświatą, czyli dyrekcji Wydziału Edukacji UMŁ oraz przedstawicieli Ośrodka Rozwoju Edukacji. Wartością dodaną stanowi uczestnictwo przedstawicieli PFRON, iCD-NiKP, a także Rzecznika Osób Niepełnosprawnych. Ewaluacja wskazuje, że właśnie reprezentacja międzysektorowa pozwala na szerokie, wszechstronne omawianie każdego zagadnienia, a uczestnicy podczas dyskusji mają możliwość na wymianę poglądów i informacji. W każdym spotkaniu bierze udział od trzydziestu do czterdziestu osób.

Zapraszamy na spotkania sieci współpracy Podwieczorki „Na Dziewanny”, które mają charakter otwarty. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie: www.scwewlodz.pl

Anna Tomaszewska - zespół SCWEW

Pilotażowe wdrożenie modelu Specjalistycznych Centrów Wspierających Edukację Włączającą (SCWEW), Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa II Efektywne Polityki Publiczne dla Rynku Pracy, Gospodarki i Edukacji, Działania 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

THE
LIDL WAY
TO CAREER

Ania,
Specjalistka ds. Rekrutacji,
Stażystka w 2021 r.

Wbijaj
na staż!

Szukasz wiatru, co uskrzydla? Wbijaj na nasz STAŻ do Lidla!

Pracuj dla globalnej marki i zdobywaj nowe doświadczenia podczas trzymiesięcznego, płatnego stażu (4150 zł brutto miesięcznie)! Rozwijaj się w różnych kierunkach pod okiem najlepszych w branży!

Dowiedz się więcej:
kariera.lidl.pl/dla-studenta

Autoryzowane laboratorium w ŁCDNiKP SIEMENS MECHATRONIC SYSTEM CERTIFICATION PROGRAM

17 listopada 2022 roku w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego dokonano uroczystego otwarcia Autoryzowanego Laboratorium Siemens Mechatronic System Certification Program. Laboratorium, funkcjonujące w oparciu o zrobotyzowaną linię produkcyjną najnowszej generacji, jest nowoczesnym centrum szkoleń i certyfikacji, działającym w ramach międzynarodowego programu prowadzonego przez koncern Siemens.

Współgospodarzami wydarzenia - wraz z Januszem Moosem, dyrektorem ŁCDNiKP - byli przedstawiciele Siemens: Rafał Bień - dyrektor pionu Factory Automation oraz Mirosław Kuligowski - koordynator ds. współpracy z edukacją. W uroczystości brali także udział przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego, Urzędu Miasta Łodzi, Kuratorium Oświaty w Łodzi, Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi, Powiatowego Urzędu Pracy w Łodzi, wyższych uczelni, szkół zawodowych i centrów kształcenia zawodowego oraz pracodawcy.

Zmiany spowodowane dynamicznym rozwojem nowych technik i technologii oraz szybkim postępem naukowo-technicznym, zgodnie z koncepcją Przemysłu 4.0, stawiają edukacji zawodowej bardzo wysokie wymagania. Nowoczesna, elastyczna i wydajna produkcja oraz wykwalifikowana kadra pracownicza to w obecnych czasach główne oczekiwania przemysłowych zakładów produkcyj-

nych. Podstawowym warunkiem realizacji tych oczekiwań jest wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań technologicznych z zakresu automatyki, robotyki czy maszyn sterowanych numerycznie.

Właśnie odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku pracy utworzono w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego w partnerstwie z międzynarodowym koncernem Siemens autoryzowane laboratorium SMSCP - Siemens Mechatronic System Certification Program. SMSCP jest innowacyjnym programem szkolenia i certyfikowania kompetencji zawodowych, który ma na celu przekazywanie wiedzy i umiejętności o urządzeniach i systemach mechatronicznych, przydatnych we współczesnych, nowoczesnie zarządzanych, zautomatyzowanych zakładach produkcyjnych. W programie, prowadzonym w skali międzynarodowej przez firmę Siemens, bierze udział 35 spełniających najwyższe standardy kształcenia zawodowego technicznych placówek edukacyjnych z 12 krajów

świata. Do tego prestiżowego grona przynależy również Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. W autoryzowanym laboratorium SMSCP prowadzone są tutaj zajęcia edukacyjne dla uczniów szkół ponadpodstawowych oraz osób dorosłych, które chcą osiągnąć specjalistyczne kompetencje w obszarze mechatronicznych systemów sterowania. Program kształcenia ukierunkowany jest w głównej mierze na osiąganie praktycznych umiejętności, niezbędnych do uzyskania międzynarodowego certyfikatu Siemens Mechatronic Systems Certification. Wszyscy uczestnicy zajęć mogą przystąpić do zewnętrznego międzynarodowego egzaminu. Uzyskanie pozytywnego wyniku pozwala na uzyskanie certyfikatu Mechatronic System Assistant, potwierdzającego kompetencje w obszarze mechatronicznych systemów sterowania. Certyfikat ten, wystawiany przez firmę Siemens, jest rozpoznawany i uznawany w wielu krajach na świecie.

Paweł Krawczak - ŁCDNiKP
Zdjęcia Ryszard Kuśmirek - ŁCDNiKP

Dzielę się swoim doświadczeniem...

Jak stworzyć ZINTEGROWANY ZESPÓŁ NAUCZYCIELSKI

Zintegrowany zespół nauczycieli to warunek sukcesu szkoły. Gimnazjum nr 29 w Łodzi, którego dyrektorem byłam przez 17 lat, od początku istnienia sytuowało się w czołówce szkół o najwyższych wynikach kształcenia. Coroczne podsumowania egzaminów gimnazjalnych i konkursów wojewódzkich były dla mnie powodem do dumy z sukcesów uczniów i nauczycieli.

Szkoła cieszyła się wielką popularnością, co przekładało się na nabór: liczba chętnych do znalezienia się na listach przyjętych zawsze mocno przekraczała możliwości. Atmosfera w szkole? Szczęśliwi nauczyciele to szczęśliwi uczniowie. Szkoła była miejscem, które kochali jedni i drudzy. Wszyscy byli wspierającą się wzajemnie rodziną, każdy uczeń i każdy nauczyciel mógł eksponować swoją kreatywność, nie obawiając i krytyki. Dlatego działo się w naszej szkole: apele, wieczornice, festiwale talentów, konkursy, turnieje, zabawy! Dziś mogę śmiało powiedzieć, że źródłem sukcesów szkoły był wspólny, zintegrowany zespół nauczycielski. A jaka była w tym rola dyrektora? Jednym z zadań dyrektora jest wpływ na kształtowanie w miejscu pracy zasad współżycia społecznego. Zatem od dyrektora zależy bardzo wiele. To on stwarza klimat bezpieczeństwa w szkole, klimat ciepła i serdeczności, klimat, w którym nauczyciele lubią ze sobą przebywać, czują się akceptowani, potrafią współdziałać dzieląc się wiedzą i doświadczeniem, wspierają się wzajemnie i mobilizują. Oznacza to również, że wszyscy dążą do tego samego celu i wszyscy ponoszą odpowiedzialność za to, co dzieje się w szkole. Zintegrowany zespół pracowniczy wspólnie cieszy się sukcesami szkoły i wspólnie szuka rozwiązań ewentualnych kłopotów. Każdy w zespole ma poczucie sprawstwa. Każdy wie, że jest ważny, że jego głos się liczy, a jego potrzeby są zaspokojone. Jak dyrektor może wpływać na budowanie zintegrowanego zespołu? Rozmowa wstępna przy przyjmowaniu do pracy to świetna okazja, aby zapoznać nowego nauczyciela z wizją szkoły, uświadomić mu, że wstępuje do szkolnej rodziny, w której najważniejsze jest dobro ucznia, dbałość o jego bezpieczeństwo i rozwój. Należy podkreślić zaufanie, jakim się go obdarza i zapewnić o swojej pomocy, a także wsparciu całego zespołu. W każdym człowieku tkwi bardzo mocna potrzeba akceptacji i uznania. Jej zaspokojenie daje zapał do pracy, chęć się-

gania po wyższe cele, po kolejne sukcesy. Dyrektor musi to wiedzieć. Spotkania Rady Pedagogicznej są dla niego okazją do podziękowania za zaangażowanie, za świetne wyniki, za pomysły, za ciekawe lekcje, za życzliwość i serce dla uczniów. Ważne jest, by doceniać nie tylko efekt, ale też wysiłek, nawet jeśli nie do końca spełnia oczekiwanie. A gdy trzeba odnieść się do porażek? To bez imiennego wskazywania winnych. Uznajemy, że były porażkami szkoły, z których trzeba teraz wyciągnąć wnioski. Obserwacje lekcji, prowadzone przez dyrektora, są niezwykle stresujące dla nauczyciela. Dyrektor musi to widzieć i rozumieć. A zatem powinien obserwować lekcję z życzliwym uśmiechem, na omówieniu pamiętać o swojej wspierającej roli, zauważyć wszystko, co było dobre i podpowiedzieć, czego unikać, o co wzbogacić lekcję. Powinien też pamiętać o tym, że zbyt ostra krytyka demotywuje nauczyciela i niekiedy całkiem zniechęca do dalszych starań. Wspólne wycieczki i spotkania poza szkołą, na przykład w działkowym plenerze przy ognisku, to wspólny element integracyjny, jeśli bierze w nich udział cały zespół lub jego zdecydowana większość. Przebywanie z sobą „twarzą w twarz” -

w oderwaniu od obowiązków - nad wyraz skutecznie bowiem pogłębia bliskość i tworzy przynależność. Niezwykle istotne jest zaufanie, którym dyrektor obdarza swoich nauczycieli. Nadmierne skupianie się na kontrolowaniu wszystkiego i wszystkich nie tylko stresuje pracowników i działa na nich demotywująco, ale również uświadamia im, że dyrektor nikomu nie ufa. Budzi to postawę pracy „od kropki do kropki i nic więcej”, byleby tylko się nie czepiano. Dobry szef wie, że każdy popełnia błędy. Dlatego tak ważne jest życzliwe niezauważanie drobnych potknięć i przyzwolenie na uczenie się na błędach. Aby nie zawieść okazanego mu zaufania, pracownik będzie dokładał starań, by drugi raz tego samego błędu nie popełnić. Jeśli jednak dyrektor zauważa, że potrzebna jest pomoc, to jej udziela. Musi przy tym okazać zrozumienie i empatię, bo różne są przyczyny tego, że ktoś nie może sprostać oczekiwaniom. Dyrektor jako kierownik zespołu nauczycielskiego musi wiedzieć, że integracja to przede wszystkim dbałość o pracowników w wielu obszarach ich funkcjonowania, także dbałość o warunki i warsztat pracy, czas pracy i warunki relaksu, tak niezbędne do utrzymania równowagi psychicznej. Tu ogromne znaczenie ma organizacja pokoju nauczycielskiego, który oprócz odprężenia między lekcjami powinien zapewniać dobrą komunikację między nauczycielami, a także warunki do rozmów z rodzicami i uczniami. Zaufanie, poczucie przynależności do grupy i poczucie bezpieczeństwa, współdziałanie, a nie rywalizacja - to niezbędne przesłanki budowania zintegrowanego zespołu, który stanowi o tym, czy szkoła odniesie sukces. Sam dyrektor musi oczekiwać od siebie najwięcej, gdyż to on stanowi wzorzec dla swoich nauczycieli. Powinien być kwintesencją kompetencji, kultury i opanowania, a nie powinien bać się zaufać, doceniać i chwalić.

*Maria Gielzak - były dyrektor
Publicznego Gimnazjum nr 29
im. ks. Jana Twardowskiego w Łodzi*

www.unitravel.pl

tel. 507 122 495 lub 602 795 738, email: biuro@unitravel.pl

Organizujemy:

- wycieczki szkolne
- zielone i białe szkoły
- zimowiska
- kolonie i obozy
- pielgrzymki
- wycieczki dla nauczycieli

KONTAKT:

UNITRAVEL

tel. 507 122 495 lub 602 795 738

email: biuro@unitravel.pl

www.unitravel.pl

*Serdecznie zapraszamy
Państwa do współpracy*

- zespół Unitravel

Łódzka licealistka już wie, jak znaleźć wymarzone miejsce do nauki i rozwijania pasji

NAJWAŻNIEJSZA Jest MOTYWACJA

Każdy młody łodzianin zastanawia się w pewnym momencie, jakie możliwości otwierają się przed nim naszym mieście, szuka rozwiązań, które pomogą mu w nauce lub rozwijaniu zainteresowań. Jak można się domyślić, nie wszystkie kółka zainteresowań są warte poświęcenia. Ponieważ sama jestem nastolatką, która zmagająca się z szukaniem odpowiednich miejsc na „rozwijanie siebie”, pragnę pokrótce opowiedzieć o swojej drodze poszukiwań, rozczarowań i sukcesów.

Jestem uczennicą trzeciej klasy XI Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi, szkoły, która skupia się na uczniach, mogę to z czystym sumieniem powiedzieć. Jednak ważniejsze było dla mnie, że sami uczniowie są to osoby, którym na czymś zależy. Od pierwszej klasy spełniałam się w Samorządzie Szkolnym. W gronie osób, którym zależało na tym tak samo, jak mnie, staraliśmy się pomóc w zmianie naszej „Jedenastki” na lepsze. Jeszcze lepsze!

Działa w naszej szkole Kółko Podróżnika, prowadzone przez panią od geografii, gdzie uczniowie mają szansę zaprezentować swoje przygody ze świata - świetna opcja dla osób, które lubią słuchać lub opowiadać o swoich doświadczeniach z podróżowania. Dla osób z bardziej artystyczną duszą sama rok temu założyłam kółko teatralne, którego praca niestety nie zdążyła się jeszcze wystarczająco rozwinąć przez pandemię, ale przygotowujemy już pierwsze przedstawienie, wprowadzić ciężkie, jednak inspirujące, o depresji wśród młodzieży.

„Jedenastka” to zdecydowanie miejsce, które pomogło mi „rozwinąć skrzydła” i wiem, że w przyszłości ta szkoła będzie robiła to samo dla nowych uczniów. Moje zainteresowania głównie opierają się na teatrze, literaturze i aktorstwie. Pasję do teatru odkryłam u siebie już dość dawno, jednak trudno mi było znaleźć miejsce, gdzie mogłabym się dokształcać w tym kierunku. Mimo dużej ilości teatrów w naszym mieście, żaden z nich nie oferował zajęć warsztatowych dla młodych pasjonatów sceny. Szczęśliwie po długich poszukiwaniach udało się trafić na zajęcia z dramy w Łódzkim Domu Kultury. Szczególnie zachwycała mnie atmosfera tych spotkań, budowana zarówno przez prowadzącego, jak

i przez osoby uczęszczające. Dzięki dramie nauczyłam się bardzo dużo, nabrałam większego dystansu do siebie, przestałam się zastanawiać, co ludzie o mnie myślą i naprawdę zaczęłam się rozwijać. Są to zajęcia nie tylko dla osób zainteresowanych aktorstwem lub teatrem, ale także dla osób, które szukają miejsca, gdzie poczują się częścią grupy, gdzie nauczą się radzić sobie z codziennymi problemami. Na przykład z własnymi emocjami. To właśnie tutaj znalazłam siłę, żeby podążać za swoimi marzeniami, a wiem, że wiele osób tego szuka.

Jak niemal każdy miałam w życiu moment, kiedy próbowałam swoich sił w sporcie. Przeszłam przez pływanie, rugby, kickboxing, a myślałam jeszcze o szermierce i koszykówce. Przyznam, że dwa z tych sportów faktycznie mnie czegoś nauczyły i były warte poświęceń. Jeszcze w podstawówce dostałam propozycję trenowania rugby w drużynie Venol Atomówki Łódź. Nie myślałam, że byłby to sport dla mnie. A jednak... Nie sama gra była tu najważniejsza, to był pierwszy moment, kiedy zaczęłam uczyć się systematyczności i dążenia do celu. Uczęszczanie na treningi i granie wśród bardzo doświadczonych i utalentowanych ludzi pokazało mi, że sport to nie tylko opcja dla tych, którzy chcą być zawodowcami, ale i dla tych, którzy po prostu lubią się bawić. Po zakończeniu przygody z rugby postanowiłam spróbować swoich sił w równie szalonym sporcie, jakim był kickboxing. Przez ponad rok, szczególnie w czasie pandemii, chodziłam na treningi do klubu Shark lub na treningi indywidualne i jak dziwnie by to nie zabrzmiało, to właśnie tam nauczyłam się kontroli nad sobą. Każdy szuka miejsca, gdzie można odreagować złe emocje. Ja właśnie tu je znalazłam. Na trenin-

gach pojawiali się mężczyźni i kobiety, dzieci i osoby starsze, osoby z doświadczeniem lub nie i każdy był równy, bez wyjątków.

Już na początku drugiej klasy liceum znalazłam swój cel. Wymyśliłam, że pojedę na studia do USA. Na początku musiałam się dowiedzieć, czy jest to w ogóle możliwe finansowo. Okazuje się, że tak. Dzięki wysokim stypendiom oferowanym przez amerykańskie uczelnie naprawdę każdy może tam studiować. Jednak główne pytanie, które pojawiło mi się w głowie, brzmiało: jak z Łodzi mam się dostać na drugi koniec świata? Co tak właściwie trzeba zrobić i czy w ogóle są jakieś możliwości? Odpowiedź to - oczywiście, że są. Dość szybko uzyskałam informacje, że muszę zdać egzamin SAT (lub ACT), który bada kompetencje i wiedzę przedmiotową oraz egzamin językowy TOEFL (lub IELTS). Udało mi się znaleźć korepetytorkę online, która przygotowuje uczniów z Polski do tych egzaminów. Dzięki jej pomocy właśnie jestem w trakcie spełniania swoich planów dostania się na uczelnię w Stanach Zjednoczonych. Chociaż poznałam też osoby, które podjęły kształcenie w innych krajach, na przykład studia w Wielkiej Brytanii dzięki programowi matury międzynarodowej IB realizowanemu w IV LO w Łodzi. Mam również znajomą, która w drugiej klasie liceum zgłosiła się do programu UWC, wygrała i dzięki temu mogła dokończyć szkołę średnią w Holandii.

Otwarcie muszę powiedzieć, że Łódź zdecydowanie daje nam jako uczniom wiele możliwości, czy to stacjonarnych, czy też takich do skorzystania online, żeby znaleźć to swoje wymarzone miejsce. Jedyna rzecz, której potrzeba, to motywacja do poszukiwań.

Wiktorii Marcińczak - XI LO w Łodzi

Wycieczka szkolna jako ISTOTNA FORMA PRACY DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZEJ

„Trzeba ludzi uczyć, w granicach możliwie najszerszych, nie z książek czerpać mądrość, ale z nieba, ziemi, z dębów...”

Jan Amos Komeński

Forma pracy dydaktyczno-wychowawczej, jaką jest wycieczka, umożliwia uczniom poznanie środowiska lokalnego, własnego regionu, kraju. Zatem pomaga nauczycielowi osiągnąć pożądane w tym zakresie efekty, gdyż nie ogranicza się do pracy w klasie. Jest też dodatkowym źródłem wiadomości, dostarczającym przeżyć i wzruszeń, a także konfrontacją informacji podręcznikowych z rzeczywistością bezpośrednio przeżywaną i obserwowaną.

Wycieczka to również taka forma pracy, która niewątpliwie zbliża do siebie nauczyciela i ucznia, pozwala nauczycielowi lepiej poznać wychowanków, odkryć u nich cechy, które trudno zauważyć w klasie. Podczas wycieczki eliminuje się kształcenie werbalne, powstają okazje do poznania rzeczy nieznanych, do kształtowania umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach, często wymagających współdziałania w grupie. Wycieczka ma zatem ogromne znaczenie wychowawcze. Obserwując zachowania uczniów nauczyciel może odpowiednio reagować na ich postawy, bliższy i bardziej bezpośredni kontakt z wychowankami ułatwia mu poznanie ich zainteresowań i cech charakteru, co przyczynia się do integrowania zespołu klasowego. Jak zauważa Anna Kieljan, właścicielka łódzkiego biura podróży Unitravel, które organizuje wycieczki dla wielu placówek edukacyjnych, „nauczyciele i rodzice, z którymi pracujemy, mówią o trudnościach w skupieniu się, niekontrolowanych emocjach u dzieci, słabych relacjach w grupach, o dzieciakach, które będąc w jednej klasie właściwie mało się znają, a także uciekaniu w świat telefonów, komputerów i gier; szkoły i nauczyciele poza oczywistą funkcją nauczania, mierzą się z wielkim wyzwaniem jakim jest integracja dzieci, zbudowanie wspólnoty i relacji wśród wychowanków.” Anna Kieljan widzi ogromną potrzebę nadrobienia straconego przez pandemię wspólnego czasu dzieci i młodzieży. Trudna sytuacja ekonomiczna nie ułatwia tego, ale nie powinna po-

wodować tu całkowitego zaniedbania. Dzieci i młodzież łakną bycia wśród rówieśników, chcą poznawać nowe rzeczy i miejsca, zdobywać doświadczenia... „A my dorośli musimy pamiętać – podkreśla pani Anna - aby te potrzeby w dostępny sposób zaspokajając, wspierając rozwój dzieci.”

Z perspektywy doświadczonego organizatora wyjazdów dla dzieci i młodzieży Anna Kieljan podpowiada, jak przygotować niezbędny ekwipunek na wycieczkowy wyjazd.

Plecak - na krótką wycieczkę wystarczy niewielki, koniecznie z przegródkami, aby w sposób uporządkowany zapakować jedzenie i różne drobiazgi. Na dłuższe wyprawy dobry będzie plecak większych rozmiarów, z usztywnionymi „plecami” - na ubrania oraz mniejszy podręczny na portfel, napój, przekąskę i rzeczy niezbędne w czasie podróży. Plecak jest zawsze lepszy niż torba czy walizka, bo mniej obciąża kręgosłup.

Dokumenty - niezbędna jest legitymacja szkolna uprawniająca do zniżek, a także karteczka z adresem zamieszkania i numerem telefonu do opiekunów. Dokumenty zawsze umieszczamy w portfelu, najlepiej takim, który można przymocować do szlufki plecaka lub zawiesić na szyi, co może uchronić przed jego utratą.

Pieniądze - w kwocie dostosowanej do potrzeb i świadczeń zapewnionych przez organizatora wyjazdu. Ważne, aby dziecko miało

bilon na toaletę czy przekąski.

Leki - koniecznie spakowane do plecaka w oddzielnej kosmetyczce. O konieczności przyjmowania leków muszą zostać powiadomieni opiekunowie grupy. W zależności od wieku i wspólnej z opiekunami decyzji albo dziecko przyjmuje leki samodzielnie, a nauczyciel tylko przypomina mu o tym, albo nauczyciel przechowuje je i podaje podopiecznemu (musi mieć wtedy pisemną zgodę rodziców wraz z opisem zażywania leków). Pamiętajmy o lekach na chorobę lokomocyjną, jeśli dziecko na nią cierpi!

Napoje i przekąski - pamiętajmy, że kiedy uczestnicy wycieczki mają zapewnione posiłki, nie muszą zabierać z sobą zapasów na „pełne” wyżywienie. Zadbajmy, aby przed wyjazdem dziecko zjadło lekki posiłek, a na drogę zabrało: kanapkę, owoce, orzechy, batoniki zbożowe, wodę lub sok w butelce. Za złe samopoczucie w podróży odpowiadają głównie chipsy, napoje gazowane i słodczyce, nie dawajmy ich dzieciom.

Ubranie - zależy od pory roku, ale zawsze powinno być: (a) wygodne, (b) takie, które dziecko lubi i dobrze się w nim czuje, (c) takie, które można nosić „na cebulkę”. Niezbędna jest kurtka przeciwdeszczowa, wiosną i latem w czapeczka z daszkiem, a także okulary i krem z filtrem. Nigdy nie wysyłajmy dziecka na wycieczkę w nowych butach, wybierzmy te sprawdzone, najlepiej sportowe; koniecznie dodajmy obuwie na zmianę. Pamiętajmy o pidżamie, rękawiczki i klapkach pod prysznic, bieliznie osobistej i T-shirtach (tyle, ile dni wycieczki + 1), krótkich i długich spodniach, kąpielówkach.

Kosmetyki drobiazgi - niezbędne są chusteczki higieniczne, chusteczki nawilżane, grzebień, szczoteczka do zębów, oczywiście pasta do zębów, żel do kąpieli i szampon (najlepiej w małych podręcznych opakowaniach), a także środek na komary i plaster z opatrunkiem na wypadek skaleczenia. Koniecznie wyposażymy dziecko w telefon! Przydatna może być gra planszowa lub karciana (unikajmy elektronicznych). Małemu dziecku włożymy do bagażu maskotkę dla wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa. Pakujmy plecak razem z dzieckiem, aby wiedziało, co i gdzie znajdzie w nim podczas wycieczki.

Tekst i zdjęcie Beata Kwiatkowska - ŁCDNiKP

Chcemy wiedzieć, CO DZIEJE SIĘ Z NASZĄ PLANETĄ

Rozmowa Katarzyny Skolimowskiej z Martą Wieszczycką z firmy Ekolubni - Mobilne Warsztaty Ekologiczne

Katarzyna Skolimowska:

Jesienią odbyła się w Warszawie I Międzynarodowa Konferencja „Nauczyciele przyszłości – razem dla środowiska”. Dyskutowały i opowiadały o swoich doświadczeniach nauczycielki z Czech, Słowacji, Ukrainy i Polski. Co skłoniło Panią do udziału w tym wydarzeniu?

Marta Wieszczycka:

Ciekawość! Intrygowała mnie możliwość porównania poziomu i metod edukacji ekologicznej w Polsce i u naszych sąsiadów.

Katarzyna Skolimowska:

Co podczas tej konferencji było dla Pani najbardziej zaskakujące?

Marta Wieszczycka:

Reprezentantki każdego kraju przedstawiały sytuację edukacji ekologicznej u siebie. Gdybym miała porównać i ocenić, to nam musiałabym postawić „trójkę z minusem”. Zaskoczyło mnie to, nie sądziłam, że jest aż tak źle. Refleksja naszych nauczycielek zawarła się w następujących punktach: (1) w polskim systemie oświaty bazujemy na przekazie wiedzy, a nie na doświadczeniu, (2) mylimy zrównoważony rozwój z edukacją środowiskową, (3) stawiamy na problemy lokalne, pomijając globalne, (4) wysyłamy sprzeczne komunikaty, co sprawia, że temat kryzysu klimatycznego

jest poddawany wątpliwościom, (5) program kształcenia jest przeładowany, (6) brak odpowiednich materiałów edukacyjnych i studiów kształcących specjalistów.

Katarzyna Skolimowska:

Co poza dyskusją znalazło się w programie konferencji?

Marta Wieszczycka:

Zwiedzanie warszawskich „punktów ekologicznych”, takich jak siedziba WWF Polska, Pawilon Edukacyjny Kamień czy Stowarzyszenie Edukatorów Leśnych.

Katarzyna Skolimowska:

Co było impulsem do działań podjętych przez Panią w naszym mieście?

Marta Wieszczycka:

Ponieważ ŁCDNiKP słynie z działania szybkiego i efektywnego, pomyślałam o nawiązaniu współpracy z osobą, która zajmuje się tu działaniami ekologicznymi, czyli z panią. Pomysł na zorganizowanie łódzkiej grupy „Nauczyciele przyszłości – razem dla środowiska” okazał się nieoceniony. W dwa tygodnie udało się zebrać kilkudziesięcioosobową grupę nauczycieli i uczniów, zorganizować Forum Ekologiczne. Dyskusja była bardzo ciekawa, głos młodzieży okazał się bezcenny - chcemy

wiedzieć, co dzieje się z naszą planetą! Zaplanowane są kolejne spotkania, będą z nami znakomici goście. Zabiegamy o to, by problem był zauważony, chcemy angażować do działania łódzkich nauczycieli, uczniów oraz organizacje wspierające wdrażanie treści środowiskowych w placówkach edukacyjnych.

Katarzyna Skolimowska:

Bardzo dziękuję za interesującą rozmowę.

Marta Wieszczycka:

Ja również serdecznie dziękuję

Tekst i zdjęcie Katarzyna Skolimowska - ŁCDNiKP

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Czy upcykling JEST TRENDY?

Pod takim hasłem odbyło się w ŁCDNiKP II Forum „Nauczyciele przyszłości - razem dla środowiska”. Gościem wydarzenia był Maksym Ostrowski, absolwent łódzkiej ASP, twórca murali i projektów przestrzennych wykonywanych z wykorzystaniem odpadów.

Jego pierwszy prawdziwie upcyklingowy projekt to wystawa „Miało - Śmieci - Dzieci”, gdzie za pomocą metafory przenosi nas w czasy dzieciństwa, kiedy wiata śmietnikowa i zebrane wokół niej „gabaryty” stanowiły dziecięcy wszechświat. Właśnie bowiem spojrzenie oczami dziecka daje możliwość odkrycia rzeczy na nowo, odnalezienia mnogości jej zastosowań bez instrukcji - czyli tego, co jest istotą upcyklingu, który polega na przetworzeniu zużytej rzeczy w taki sposób, by nie straciła na wartości. Dziękując swoimi proekologicznymi pomysłami Maksym Ostrowski przedstawił „przepisy” na zrobienie ekofarby, a także zaprezentował możliwości podejmowania z uczniami aktywności twórczej w duchu „zero waste”. Wśród wielu inspirujących pomysłów znalazło się wykonywanie toreb z banerów, dzwoneczków choinkowych z kubków po jogurcie, wazonów, świeczników i organizerów ze słoików, a także dekoracyjnych kompozycji plastycznych ze skrawków materiałów.

Katarzyna Skolimowska - ŁCDNiKP

Katastroficzenie O EKOLOGII

Klub Miłośników Kultury funkcjonujący w Zespole Szkół Techniczno-Informatycznych w Łodzi zorganizował Dzień (Nie) tylko ze Straszną Książką. Hasło przewodnie brzmiało: „W kręgu katastrof”. Uczniowie klas czwartych przedstawili prezentacje multimedialne związane z zagrożeniami ekologicznymi, które nękają naszą planetę; w tytule jednej z nich zapytano wprost: „Czy grozi nam katastrofa klimatyczna”? Zaangażowanie uczniów w przygotowanie wydarzenia świadczy o tym, że mimo technicznych zainteresowań tematyka proekologiczna nie jest im obojętna. Edukacja klimatyczna, środowiskowa stanowi temat, który nauczyciele, a zwłaszcza wychowawcy, powinni traktować ze szczególną uwagą i troską. Przecież wszyscy potrzebujemy czystej Planety do szczęśliwego, dostatniego, a przede wszystkim zdrowego trwania.

Tekst i zdjęcie Katarzyna Skolimowska - ŁCDNiKP

KWIACIARNIA ONLINE

Zamów 24H

7 dni w tygodniu

*Kwiaty na każdą
okazję*

42 672 33 33

www.skrzydowska.pl

H. SKRZYDLEWSKA

sieć kwiaciarni

GRY PLANSZOWE i ich wykorzystanie NA LEKCJACH HISTORII

Nauczyciel historii w szkole podstawowej, chcący odnieść sukces dydaktyczny w postaci zainteresowania uczniów omawianą tematyką, staje przed nie lada wyzwaniem. Co zrobić, aby skłonić uczniów do działania wychodzącego poza proces odbywający się na lekcji i nie wykorzystywać przy tym pracy domowej? Uważam, że bardzo dobrym narzędziem są tutaj gry planszowe.

Przed pierwszymi lekcjami z ich użyciem można mieć wiele obaw i wynikających z nich pytań. Czy uczniowie będą umieli dostatecznie szybko opanować zasady gry? Czy jednostka lekcyjna wystarczy na przeprowadzenie rozgrywek? W jaki sposób ocenić wkład uczniów w taką lekcję? Jakie gry wykorzystywać i jak uzyskać do nich dostęp? Wszystkie problemy są do rozwiązania. Wśród gier, które wykorzystuję, zdecydowana większość ma proste instrukcje. W przypadku trudniejszych znajduję uczniów chętnych do wcześniejszego zapoznania się z instrukcją i nauczania reguł gry kolegów, za co mogą otrzymać ocenę. Korzyścią nie do przecenienia jest tutaj wchodzenie uczniów w interakcje, wymiana spostrzeżeń, uczenie się współpracy. Oceniając uczniów uwzględniam ich zaangażowanie i postawę fair play, a nie ilość

wygranych. Dla zwycięzców, ale także dla pozostałych uczestników rozgrywek, przygotowuję dyplomy lub gadżety w postaci zawieszek czy przypinek. Jest to skuteczny środek motywujący do zaangażowania w kolejnych lekcjach z użyciem gier. Zdecydowana większość gier wykorzystywanych przeze mnie na lekcjach wymaga od 20 do 45 minut, dlatego najczęściej przeznaczam na nie całą jednostkę lekcyjną. W jaki sposób gry pozyskać? Te najprostsze, typu „memory”, uczestnicy mogą przygotować sami, moi uczniowie często to robili. Z reguły polegały na dopasowaniu postaci do wydarzenia. Chcąc nadać im charakter gier planszowych nauczyciel może na arkuszu papieru narysować oś czasu, na której wydarzenia będą przez dzieci porządkowane w kolejności chronologicznej. Obecnie na rynku gier planszowych znajdziemy wiele

o tematyce historycznej, które można wykorzystać na lekcjach. Dla przykładu wymienię kilka tytułów: „Niepodległa”, „303 - Bitwa o Wielką Brytanię”, „111. Alarm dla Warszawy”, „7. w obronie Lwowa”, „Kurierzy”, „Miś Wojtek”, „Wojenna Odyseja Antka Srebrnego”, „Pamięć 39”, „Powstanie Warszawskie”, „Polska gra z historią”, „Polskie Państwo Podziemne”, „First to fight. Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie 1939-1945”. Są wśród nich gry opracowane i wydane przez Instytut Pamięci Narodowej - Oddział w Łodzi. Ich zaletą jest to, że nawiązują do zagadnień omawianych na lekcjach historii, a w zasadach i przebiegu uwzględniono czas trwania lekcji. Dodam, że niektóre gry IPN przekazuje szkołom bezpłatnie.

W klasie ósmej wykorzystałem grę „First to fight. Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie 1939-1945” - w czasie omawiania tematu „Polacy w koalicji antyhitlerowskiej”, na realizację którego poświęciłem dwie jednostki lekcyjne. Pierwsza lekcja została przeznaczona na omówienie szlaków bojowych polskich jednostek podczas II wojny światowej, na drugiej przystąpiono do rywalizacji. Rozgrywki możemy potraktować dydaktycznie jako formę rekapitulacji wtórnej oraz część lekcji, w której wprowadzamy nowe treści. Te nowe treści związane są z informacjami zawartymi na kartach do gry. Twórcy gry zadbali dodatkowo o stworzenie bardzo czytelnej i atrakcyjnej graficznie planszy w postaci mapy. Pracując na lekcji z mapami zamieszczonymi w atlasach lub podręczniku uczniowie z reguły nie wykazują większego entuzjazmu. Zauważyłem natomiast ogromne zainteresowanie mapą w czasie rywalizacji. Wykorzystując grę zaobserwowałem także wzmożone zainteresowanie omawianą tematyką, co przejawiało się dużą liczbą zadawanych pytań. Ponadto uczniowie wyrazili chęć ponownego przeprowadzenia rozgrywek po zajęciach i wykorzystania kolejnych gier na lekcjach historii. Korzystając z gier planszowych, oprócz wytwarzania wiedzy związanej z omawianą tematyką moi uczniowie doskonalą kompetencje takie, jak umiejętność pracy w zespołach o różnym składzie osobowym czy umiejętność pracy według określonych zasad pod presją czasu. Doskonałą także spostrzegawczość i koncentrację uwagi, kształtują u siebie właściwe postawy wobec przegranej i zwycięstwa. Myślę, że dla wielu uczniów, którzy odkryli gry planszowe jako atrakcyjną nie tylko dydaktycznie formę spędzania czasu, mogą one stać się alternatywą dla gier prowadzonych w świecie wirtualnym.

Tekst i zdjęcie Marcin Walczak-Kurek - SP nr 26 im. Armii „Łódź” w Łodzi

BIOLOGIA ONLINE

Ze względu na znaczne zróżnicowanie indywidualnych uzdolnień, możliwości i zainteresowań dzieci kształcenie zorganizowane w systemie klasowo-lekcyjnym nie zawsze daje przestrzeń do efektywnego i atrakcyjnego dla wszystkich uczniów realizowania treści programowych.

W każdej klasie są przecież dzieci, które mają „głód wiedzy”, własne pasje, chęć działania - czasem w wąskiej dziedzinie. Jedną z możliwości zaspokojenia takich potrzeb jest rozwijanie tych zainteresowań w ramach dodatkowych spotkań bądź zadań otrzymanych od nauczyciela i realizowanych pod jego kierunkiem.

Stąd pomysł zaproponowanych przeze mnie zajęć online, których nadrzędnym celem jest rozwijanie i poszerzanie zainteresowań i uzdolnień poznawczych uczniów, pogłębianie ich wiedzy biologicznej oraz kształcenie postawy kreatywnych badaczy. Formuła online pozwala na komfort pracy: dzieci, które są nieśmiałe, mogą tylko słuchać, natomiast te, które mają ochotę być aktywnymi uczestnikami - mogą pytać, a także dzielić się swoją wiedzą, spostrzeżeniami i przemyśleniami. Realizacja projektu jest ukierunkowana na rozwój zainteresowań poznawczych uczniów oraz umiejętności obserwowania zwierząt w ich naturalnym środowisku. Służą temu filmy, artykuły, grafiki i materiały multimedialne.

W zajęciach biorą udział uczniowie trzech łódzkich szkół: Szkoły Podstawowej nr 199 im. Juliana Tuwima, Integracyjnej Szkoły Podstawowej nr 67 im. Janusza Korczaka oraz Społecznej Szkoły Podstawowej Towarzystwa Oświatowego „Edukacja” im. Księcia Józefa Poniatowskiego. Co tydzień kilkudziesięciuosobowa grupa, dobrowolnie uczestnicząc w spotkaniu na platformie Teams, pogłębia swoją wiedzę przyrodniczą oraz uczy się, w jaki sposób można dbać o środowisko naturalne.

Katarzyna Skolimowska – ŁCDNiKP

Uczymy się przez zmysły - ZABAWY POLISENSORYCZNE

Każde dziecko potrzebuje odpowiednich warunków i motywacji do działania, aby poznawać otaczającą je rzeczywistość. Aktywizacja wszystkich zmysłów, wykorzystanie kreatywności i pomysłowości sprzyja efektywnemu osiągnięciu tego celu. Nie wszystkie dzieci mają równe szanse, ale pamiętajmy, że rolą nas – nauczycieli jest taka organizacja sytuacji edukacyjnych, aby wzmocnić każde dziecko.

Możemy to robić także podczas różnego rodzaju zajęć plastycznych, muzycznych czy świetlicowych. Zabawy sensoryczno-plastyczno-ruchowe z wykorzystaniem elementów muzykoterapii w pracy z dziećmi, w tym także z tymi o specjalnych czy specyficznych potrzebach edukacyjnych, wywołują u uczniów radość, poczucie sukcesu, pozwalają na integrację oraz rozwijanie umiejętności społeczno-komunikacyjnych w różnorodnej grupie rówieśniczej. Zabawy ruchowe, plastyczne, muzyczne czy sensoryczne są ważnym elementem wychowawczym i profilaktycznym. Od lat organizujemy aktywność będącą pod naszą opieką uczniów tak, aby tego typu działań było jak najwięcej. W tym roku szkolnym postanowiłyśmy podzielić się swoimi doświadczeniami, wiedzą i pomysłami z innymi nauczycielami. We współpracy z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego przygotowaliśmy i przeprowadziłyśmy warsztat zatytułowany „Uczymy się przez zmysły - zabawy polisensoryczne dla każdego ucznia”. Do udziału w spotkaniu, które miało miejsce 9 grudnia 2022 r. w Szkole Podstawowej nr 7 im. Orłąt Lwowskich w Łodzi, zaprosiliśmy nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, muzyki, plastyki, świetlic i wychowania przedszkolnego z łódzkich szkół i przedszkoli. Dla uczestników przygotowaliśmy propozycje zabaw, jakie można przeprowadzić z dziećmi. Znalazły się wśród nich pomysły na zajęcia rozbudzające ciekawość poznawczą czy ekspresję plastyczno-manu-

alno-ruchową, z elementami muzykoterapii. Nauczyciele uczestniczyli w zabawach ruchowych z wykorzystaniem nietypowych przyborów, między innymi rękawików, balonów, szarf, makaronu, kaszy, kuli ortopedycznej, laski dla osób niewidomych, chusty animacyjnej i innych. Wykonali również sensoryczną zakładkę do książki, ozdobę z włóczki - czapeczkę Mikołaja, portret zwierzątka domowego z różnych materiałów sensorycznych. Mieli także okazję doświadczyć obcowania z różnymi fakturami, materiałami sensorycznymi, zapachami i rozpoznawać je angażując nie wszystkie zmysły. Celem zaproponowanych ćwiczeń było nie tylko przedstawienie naszych propozycji działań, lecz także zwrócenie uwagi na odczucia, potrzeby i emocje osób z różnego typu niepełnosprawnościami (niedowidzenie, niesłyszenie, spektrum autyzmu). Spotkanie sprzyjało też dyskusji i wymianie uwag na temat roli, jaką odgrywa zaangażowanie zmysłów w procesie uczenia się.

Małgorzata Sadowska, Agnieszka Kociotek, Monika Suchan – SP nr 7 w Łodzi

W naszej świetlicy NIKT SIĘ NIE NUDZI

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Jana Pawła II w Bedoniu Wsi ważne miejsce w procesie kształcenia, wychowania i opieki zajmuje świetlica szkolna. My, nauczyciele, z pasją realizujemy tutaj powierzone nam zadania, a nasi podopieczni mają zagwarantowany pełen wachlarz różnorodnych aktywności.

Oprócz swobodnej zabawy uczestniczą w proponowanych przez nas zajęciach plastycznych i technicznych, podczas których doskonalą umiejętność kreatywnego myślenia, rozwijają zdolności manualne, poznają nowe techniki plastyczne. Proponujemy im również zabawy integracyjne, gry słowne i zabawy językowe, które wpływają na rozwój logicznego myślenia oraz dostarczają mnóstwo radości. Ważnym aspektem naszych działań jest propagowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej. Dla uczniów organizujemy interesujące zabawy na świeżym powietrzu, dzięki czemu mogą się zrelaksować po lekcjach, wzmocnić odporność i budować sprawność fizyczną. Naszą pasją jest praca metodą projektu. Jesteśmy autorami i koordynatorami szkolnych i ogólnopolskich projektów edukacyjnych. Nasi uczniowie, realizując te przedsięwzięcia, doskonalą różnorodne umiejętności, zdobywają wiedzę z zakresu różnych dziedzin, obserwują własną pracę i potrafią ocenić jej efekty.

W roku szkolnym 2020/21, w ramach projektu „Tradycyjny Sad”, na terenie naszej szkoły został utworzony minisad z drzewek czereśniowych. Projekt ten stał się okazją do

zglębiania treści z zakresu biologii, sadownictwa i orientacji zawodowej. Uczniowie mieli znakomitą okazję do aktywnego uczestnictwa w planowaniu sadu, sadzeniu drzew i prowadzeniu obserwacji przyrodniczej. W roku szkolnym 2021/22 przystąpiliśmy do ogólnopolskiego projektu świetlicowego „Świetliczaki na tropie...zagadek”, którego organizatorem jest Wydawnictwo Sukurs, reprezentowane przez redakcję dwumiesięcznika „Świetlica w szkole”. Jego głównym założeniem było wychowanie ucznia aktywnego, świadomego swoich możliwości i posiadającego umiejętność współistnienia z przyrodą, uwrażliwienie dzieci na piękno otaczającego świata i potrzebę ochrony środowiska, rozwijanie zdolności manualnych oraz zainicjowanie współpracy między placówkami w całej Polsce. Poprzez udział w projekcie uczestnicy zdobyli nowe doświadczenia, rozwinęli zainteresowania oraz wypromowali swoją szkołę. Wychowankowie naszej świetlicy pod naszym okiem realizowali aż jedenaście zadań, między innymi: (1) „Ile jest kropek?” – zapoznanie ze sztuką aborygeńską i wykonanie pracy plastycznej malowanej palcami; (2) „Co ma piernik do wiatraka?” – poznanie technologii wypieku chleba oraz warsztaty

plastyczne dotyczące tworzenia masy solnej; (3) „Pomidor – owoc czy warzywo?” – warsztaty tematyczne połączone wykonaniem sałatki z sezonowych owoców. W roku szkolnym 2022/2023 kontynuujemy ten projekt jeszcze z większym zaangażowaniem, pod nazwą: „Świetliczaki na tropie ...kolorów świata”, gdzie uczniowie poznają poszczególne kontynenty i zgłębiają wybrane treści związane z geografiami. W realizację projektu angażują się nie tylko wychowankowie świetlicy, ale także my, wychowawcy. Jest to niezwykle cenne, gdyż pozwala na budowanie relacji interpersonalnych, sprzyja obserwacji uczestniczącej, która jest bardzo pomocna w diagnozie funkcjonalnej i pozwala na uatrakcyjnienie zajęć. Dzieci chętnie biorą udział we wszystkich proponowanych działaniach, miło spędzają czas w świetlicy, witają nas z uśmiechem, nigdy się nie nudzą i podobnie jak my nie mogą się doczekać realizacji kolejnych zadań!

Aneta Kowalczyk-Kosterna i Grzegorz Niewiadomski
ZS-P w Bedoniu Wsi
Zdjęcie Grzegorz Niewiadomski

Koncert W HOŁDZIE BOHATEROM

Pod hasłem „Polska nasza wolna ojczyzna” zorganizowano w Szkole Podstawowa nr 56 w Łodzi koncert z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Program przygotowali uczniowie pod opieką nauczycieli muzyki i historii.

Po wprowadzeniu sztandaru i odśpiewaniu hymnu narodowego chór szkolny pieśnią „Dzień dobry biały ptaku” rozpoczął historyczną opowieść o dramacie rozbiorów naszego kraju. Po wykonaniu pieśni „11 Listopada” uczeń klasy szóstej w stroju z epoki odczytał przemówienie Józefa Piłsudskiego do żołnierzy. Zabrzmiał „Marsz Pierwszej Brygady”, po którym nastąpiła prezentacja popularnych piosenek legionistów, m.in. „Wojenko, wojenko”, „Piechota”, Przybyli ulani pod okienko”, „Rozkwitały pąki białych róż”. Zwieńczeniem koncertu była odpowiedź piosenką na pytanie „Co to jest niepodległość?”, a także prezentacja utworu Marka Grechuty „Ojczyzna” i taniec uczniów z biało-czerwonymi szarfami do muzyki z serialu „Polskie drogi”.

Kształcenie i wychowanie patriotyczne, formowanie postaw patriotycznych wśród najmłodszych poprzez kontakt z kulturą i sztuką jest ogromnie ważne ze względu na istotne znaczenie dla emocjonalnego rozwoju dziecka. Organizowanie uroczystości szkolnych, kształtowanie odpowiedniego zachowania w czasie ich trwania włącza dzieci w aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, umacnia ich więź z kra-

jem, regionem, miastem i rodziną, rozwija poczucie odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowanie dla polskiego dziedzictwa kulturowego. Zaprezentowane podczas naszego koncertu teksty i melodie to hołd pamięci dla bohaterów, dzięki którym mamy dziś wolną i niepodległą Polskę, hołd złożony wraz z naszymi gośćmi, przybyłymi w szkolne progi na zaproszenie swoich dzieci, wnuków i prawnuków. Podziękowaniem dla nas za ogrom pracy włożonej w przygotowanie koncertu były brawa i owacje na stojąco.

Tekst i zdjęcie Monika Szwacka-Szarata – SP nr 56 w Łodzi

STOWARZYSZENIE SPOTKAŁO SIĘ W ŁODZI

Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Edukacji Zawodowej rozpoczęło swoje działania w 2023 r. spotkaniem, które odbyło się 5 stycznia w ŁCDNiKP. Obradom przewodniczył dyr. Janusz Moos - prezes stowarzyszenia.

W programie spotkania znalazły się prezentacje placówek ze Swarzędza i z Inowrocławia. Centrum Kształcenia Zawodowego w Swarzędzu przedstawili: Przemysław Jankiewicz - dyrektor Zespołu Szkół nr 1 im. Powstańców Wielkopolskich, w strukturze którego CKZ funkcjonuje oraz Joanna Ratajczak - wicedyrektor ds. CKZ. Poinformowali o współpracy z Politechniką Poznańską i Volkswagenem Poznań, o realizacji programu unijnego, o działaniach na rzecz wielu szkół z całego powiatu poznańskiego, których uczniowie mogą osiągać kwalifikacje w pracowniach mechatroniki, automatyki, robotyki, Przemysłu 4.0 czy energetyki odnawialnej, a także o planowanych nowych kierunkach kształcenia - technik robotyk i technik pojazdów samochodowych.

Centrum Kształcenia Zawodowego w Inowrocławiu zaprezentowała dyrektor Małgorzata Kowalewska. Mówiła w swoim wystąpieniu

o umowach podpisanych ze szkołami jako bazie funkcjonowania placówki, która dysponuje kilkoma pracownikami mechatronicznymi, jest ośrodkiem egzaminacyjnym i prowadzi liczne kursy kwalifikacyjne. Dzięki dochodom własnym z usług tokarskich na rzecz firm placówka zakupiła w celach dydaktycznych samochód elektryczny, aby kształcić mechaników pojazdów samochodowych również w zakresie elektromobilności. CKZ w Inowrocławiu prowadzi również kształcenie w zawodach: technik elektryk, technik elektronik i technik mechatronik.

O inicjatywach i działaniach edukacyjnych ŁCDNiKP mówili dyr. Janusz Moos, Małgorzata Sienna - kierownik Ośrodka Doradztwa Zawodowego i Krzysztof Makowski - kierownik Pracowni Edukacji Przedzawodowej. Natomiast tematykę internetu rzeczy przedstawił od strony dydaktycznej Jarosław Koludo - konsultant ŁCDNiKP, który prowadzi zajęcia z tego zakresu z uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

W programie spotkania znalazło się również zwiedzanie nowoczesnych pracowni i laboratoriów Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Tomasz Misiak - ŁCDNiKP

TEODOZJA RUTKOWSKA - WSPOMNIENIE

28 grudnia 2022 r. zmarła Teodozja Rutkowska - łódzka nauczycielka o znakomitym dorobku pedagogicznym i nasza wspaniała autorka. Na łamach periodyku „Dobre Praktyki. Innowacje w edukacji” opublikowała w 2021 r. artykuł „Nasza wspaniała harcerska klasa”, który stał się zaczątkiem książki opatrzonej takim samym jak tytułem, niezwykle cennej dla wszystkich zainteresowanych historią łódzkiego szkolnictwa. Jest to zbiór wspomnień uczennic Liceum Pedagogicznego w Łodzi z lat 1953 - 1958. Do ich spisania zainspirowała swoje koleżanki właśnie Pani Todzia. Publikacja ukazała się w 2022 r. nakładem Wydawnictwa ŁCDNiKP.

Teodozja Rutkowska wojenne i okupacyjne lata wczesnego dzieciństwa spędziła z mamą Janiną Świdorską w Wartkowicach, w domu babci. Do Łodzi przyjechała z mamą w 1945 r. i zamieszkała przy ul. Gdańskiej 172. Jeszcze przez rok chodziła do przedszkola przy ul. Żwirki i Wigury, po czym w 1946 r. rozpoczęła naukę w siedmioklasowej Publicznej Szkole Powszechnej nr 19 przy ul. Inżynierskiej 4. Ukończyła ją z nagrodą w roku szkolnym 1952/53. W Liceum Ogólnokształcącym przy ul. Wólczańskiej 123 spędziła rok, a po wakacjach „wymusiła” na mamie, żeby odebrała jej dokumenty i zapisała ją do Liceum Pedagogicznego nr 1 przy ul. Wólczańskiej 202. Czy trzeba lepszego dowodu na to, że była nauczycielką z powołania?

Mama spełniła prośbę córki i w ten sposób Todzia w roku szkolnym 1954/55 rozpoczęła naukę w Liceum Pedagogicznym, od razu w drugiej klasie, po zdaniu uzupełniającego egzaminu ze śpiewu, a także z przedmiotów

pedagogicznych. Została przyjęta do klasy harcerskiej, po ukończeniu której można było nie tylko uczyć w klasach I - IV, ale także zostać przewodnikiem drużyny harcerskiej. Uczennice tej klasy - autorki opublikowanych po latach wspomnień - świadectwo dojrzałości Liceum Pedagogicznego otrzymały 29 maja 1958 roku.

W tym samym roku, po wakacjach, Teodozja Rutkowska rozpoczęła studia na Wydziale Historyczno-Filozoficznym Uniwersytetu Łódzkiego, a równocześnie - od 1 lutego 1959 r. - pracę nauczycielską w Szkole Podstawowej nr 22 przy ul. Nawrot - klasa IV, wszystkie przedmioty, cały etat. Niestety okazało się, że przepisy nie pozwalają pracować, będąc na studiach dziennych, została więc z listy studentów skreślona. Jako nauczycielka - najmłodsza w pedagogicznym gronie - przeniosła się wraz ze szkołą do nowego budynku przy ul. Sienkiewicza 46. Pracowała z klasami I - IV, ale kiedy do programu wszedł język rosyjski, przydzielono jej cztery klasy piąte i zaczęła uczyć rosyjskiego - ucząc się sama. Stopniowo uzupełniała wykształcenie. Eksternistycznie ukończyła Studium Nauczycielskie, była na kursach podwyższających kwalifikacje językowe w Leningradzie i w Moskwie. Wyższe studia zawodowe ukończyła w radzieckim wówczas Orle, kształcąc się tam przez rok, a studia magisterskie na Uniwersytecie Warszawskim. Uczyła języka rosyjskiego przez kolejne lata w wielu łódzkich placówkach: w Szkole Podstawowej nr 22 i Szkole Podstawowej nr 96, w Zasadniczej Szkole Elektrycznej, w Szkole Rzemiosł Budowlanych, w Zespole Szkół Handlowych

i Liceum Ekonomicznym przy ul. Gandhiego 14. W 1989 r. przeszła na emeryturę. Bogatą kartę doświadczeń i osiągnięć zawodowych Teodozji Rutkowskiej znakomicie dopełnia owocna współpraca z naszym czasopisem i wydawnictwem.

Wszyscy w Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego podziwialiśmy energię, kreatywność i talent organizatorski Pani Todzi. I wszyscy z ogromnym smutkiem przeżyliśmy wiadomość, że już nigdy nas nie odwiedzi. Teodozję Rutkowską wspominamy jednak pogodnie, gdyż nie sposób wspominać inaczej osoby zawsze tak pełnej optymizmu i entuzjazmu.

Tomasz Misiak

EDUKACJA WSPIERA PROCES PRODUKCJI, A W RÓŻNORODNOŚCI JEST SIŁA

Z Dyrektorem Januszem Moosem rozmawiają: Aleksandra Łapińska - HR Business Partner
i Szymon Wesołowski – Dyrektor Produkcji w firmie Emerson w Łodzi

Janusz Moos:

Na wstępie poproszę o bliższe zaprezentowanie naszym czytelnikom Państwa firmy, która od wielu lat owocnie współpracuje z Łódzkim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego.

Szymon Wesołowski:

Firma Emerson istnieje w Łodzi od ponad 25 lat. Zaczynaliśmy od kilku obrabiarek CNC oraz paru stanowisk do montażu zaworów. Od tego czasu zadziały się dwie duże rozbudowy zakładu, po kilka tysięcy metrów kwadratowych każda. Obecnie mamy kilkadziesiąt linii produkcyjnych zarówno nowych, jak i linii przetransferowanych z innych zakładów z Europy. Działamy w branży elektromechanicznej. Mamy w naszej strukturze wydział obróbki skrawaniem, wyposażony głównie w maszyny CNC. Dysponujemy także parkiem maszyn konwencjonalnych - tokarek, frezarek i wiertarek. W skład Zakładu Produkcyjnego wchodzi malarnia katalforetyczna, malarnia proszkowa, wydział zajmujący się produkcją cewek i wydział montażu, gdzie łączone są ze sobą wyprodukowane wcześniej komponenty. Następnie produkt jest testowany, pakowany i wysyłany do naszych finalnych Klientów. Aby nasze produkty trafiały do Klientów na czas i były najwyższej jakości, całym procesem steruje wydział planowania materiałowego, planowania produkcji i logistyki – przy wsparciu wydziału inżynierów, wydziału konstrukcyjnego i wydziału jakości. W tej chwili zatrudniamy łącznie, na produkcji i w administracji ponad 600 Pracowników.

Natomiast same wydziały produkcyjne liczą blisko 400 pracowników.

Janusz Moos:

Firma zmieniała nazwę, prawda?

Aleksandra Łapińska:

Rzeczywiście od marca 2020 roku firma zmieniła nazwę z ASCO Numatics na Emerson.

Szymon Wesołowski:

Zmiany strategii marketingowej w ostatnich latach spowodowały, że produkowane w naszym Zakładzie wyroby są znakowane markami ASCO™ (sterowanie przepływem mediów), AVENTICS™ (pneumatyka i IIoT) czy TopWorx™ (wyłączniki krańcowe oraz czujniki zbliżeniowe). Oczywiście wszystkie te marki należą do koncernu Emerson.

Janusz Moos:

Czy zaplanowaliście Państwo i realizujecie jakąś koncepcję współpracy z edukacją?

Aleksandra Łapińska:

Od kilku lat współpracujemy z różnymi formami edukacji w ramach projektów unijnych. Organizowane są u nas praktyki i staże dla uczniów, którzy kształcą się w ŁCDNiKP i w różnych łódzkich szkołach średnich. Współpracujemy także z Wydziałem Mechanicznym na Politechnice Łódzkiej, głównie w zakresie praktyk ogólnotechnicznych. Bierzymy również udział w programie staży wakacyjnych „Młodzi w Łodzi” oferując moż-

liwość zdobycia doświadczenia Studentom różnych kierunków na łódzkich uczelniach.

Janusz Moos:

Czy są w firmie osoby przygotowane do sterowania tym procesem edukacyjnym?

Aleksandra Łapińska:

Tak. Zatrudniamy osoby z wykształceniem kierunkowym z tego zakresu i poprzez szkolenia wewnętrzne wspieramy Instruktorów TWI prowadzących wdrożenia nowych pracowników do danego obszaru na terenie firmy Emerson.

Szymon Wesołowski:

Muszę podkreślić, że przykładowo Aleksandra, jako HR Business Partner, świetnie łączy wiedzę praktyczną z wiedzą psychologiczną i pedagogiczną. Sprawdza się to przy prowadzeniu wszelkich programów szkoleniowych, w ramach wdrażania nowych pracowników, dla których język wyłącznie „inżynierski” może stanowić trudność.

Janusz Moos:

A co Państwo czynicie, żeby praktyki uczniów i studentów nie zakłócały procesu produkcji?

Szymon Wesołowski:

W firmie korzystamy z metodologii Training Within Industry (TWI), która pozwala na szybkie nauczenie pracownika podstawowych czynności operatorskich. Dotyczy to zatem także praktykantów wykonujących czynno-

ści na hali produkcyjnej. Jednocześnie bardzo często nasi praktykanci sami pomagają w opracowaniu odpowiednich instrukcji roboczych zgodnie z tą metodologią. Korzyść jest więc obopólna, gdyż młody człowiek wykorzystuje swoje umiejętności w posługiwaniu się narzędziami digitalnymi, a jednocześnie tworzy materiał służący kolejnym nowo zatrudnianym operatorom. W takim zakresie nasi Pracownicy bardzo chętnie współpracują z Praktykantami.

Janusz Moos:

Zatem ruch edukacyjny nie zniekształca procesu produkcji, tak?

Aleksandra Łapińska:

Wręcz przeciwnie, moim zdaniem go wspiera.

Szymon Wesołowski:

Bardzo dobrym przykładem na to są praktyki w działach inżynieryjnych. Praktykanci mają możliwość inicjowania pomysłów usprawniających i tworzenia rysunków nowych narzędzi i przyrządów. Jednocześnie w ten sposób wspomagają etatowych pracowników.

Aleksandra Łapińska:

Warto dodać, że równocześnie wnoszą świeżość, spojrzenia z innej strony na to, co na co dzień wykonujemy. Dzięki temu mogą wesprzeć naszych pracowników w doskonaleniu własnej pracy.

Szymon Wesołowski:

Praktykanci uczestniczyli w naszym programie innowacji. Skierowaliśmy ich na halę produkcyjną, żeby porozmawiali z operatorami i zebrali ich pomysły na usprawnienia. Często były to nowe, innowacyjne przyrządy i narzędzia. Następnie praktykanci mieli możliwość przekształcenia pomysłów w rzeczywistość za pomocą drukarki 3D. Po zakończonych praktykach efekt pracy takiego młodego człowieka służył nam na hali produkcyjnej. Można więc powiedzieć, że edukacja nas wspiera. Oczywiście jest dla nas pewnym wyzwaniem takie zorganizowanie procesu, żeby praktykant mógł osiągnąć niezbędną wiedzę do wykonania zadania i jednocześnie w minimalnym stopniu wpływało to na obciążenie innych pracowników.

Janusz Moos:

Uzasadnicie Państwo moje stwierdzenie, że łódzki Emerson jest firmą innowacyjną.

Szymon Wesołowski:

Cały koncern Emerson kieruje się hasłem „Go Boldly”, co oznacza wychodzenie poza strefę komfortu i patrzenie na świat odważnie. Globalna kampania „Go Boldly”, jest swobodnym zaproszeniem dla naszych Klientów, pracowników oraz innych osób do przyłączenia się do nas i wspólnej pracy nad innowacjami i ciągłym doskonaleniem. Dostrzegamy duży potencjał w podejmowaniu przez

ludzi kalkulowanego ryzyka i w odważnym podejmowaniu wyzwań. Wierzymy w nowe technologie, chcemy je poznawać i z nich korzystać. Duże możliwości widzimy w digitalizacji powtarzalnych procesów administracyjnych poprzez wprowadzenie botów. Dlatego promujemy wśród naszych Pracowników korzystanie z nowych technologii. Kolejna rzecz to budowa stanowisk do robotyzacji i automatyzacji, które w wielu przypadkach są tworzone samodzielnie przez nasze zespoły konstruktorów i automatyków. Inżynierowie produkcji i procesu zaś z wykształceniem ogólnym mechanicznym czy technicznym otrzymują możliwość poszerzania kompetencji o elementy automatyzacji i robotyzacji. Dajemy im dostęp do wiedzy, umożliwiamy dokonanie zakupów niezbędnych materiałów i narzędzi to tworzenia nowych rozwiązań.

Janusz Moos:

Bardzo ciekawy i godny podziwu jest wysoki poziom Państwa działalności innowacyjnej w obszarze technicznym, technologicznym. Ale chciałbym też „dotknąć duszy” i zapytać o klimat w firmie. Co robicie, aby pracownicy cieszyli się, że akurat tutaj pracują?

Aleksandra Łapińska:

Dostrzegamy i doceniamy różnorodność...

Szymon Wesołowski:

...w myśl zasady „równi, różni, razem”, „Diversity, Equity and Inclusion”

Aleksandra Łapińska:

Firma promuje postawę wśród pracowników polegającą na tym, że w różnorodności jest siła i jest to bardzo szeroko rozumiane, zarówno osobowościowo, jak też w ramach posiadanych kompetencji.

Janusz Moos:

To piękne sformułowanie, że w różnorodności jest siła...

Aleksandra Łapińska:

Duży nacisk kładziemy też w firmie na wzajemny szacunek.

Janusz Moos:

Czyli na tworzenie optymalnych relacji?

Szymon Wesołowski:

Budowanie kultury organizacji jest procesem długotrwałym i z pewnością trudnym, szczególnie gdy firma charakteryzuje się dynamicznym wzrostem. Taką firmą jest właśnie Emerson. Mimo to wartości firmy pozostają stałe przez długi czas i towarzyszą nam od samego początku istnienia. Należą do nich m.in. „wsparcie dla pracowników” i „współpraca”. Na bazie tych wartości budowane są relacje między nami.

Chcemy, aby nasi pracownicy mieli poczucie, że są wysłuchani oraz że mogą podzielić się swoimi problemami. My zaś chcemy znaj-

dować wspólne rozwiązania i dawać ludziom oczekiwane wsparcie.

Janusz Moos:

Mówiliśmy już o automatyce, robotyce, ogólnie – mechatronice. Ale teraz chciałbym sięgnąć do koncepcji manualizmu. Sformułował ją jeszcze w latach międzywojennych poprzedniego stulecia znakomity pedagog Władysław Przanowski, który mówił o „tworzącej ręce”. Czy automatyka, robotyka, mechatronika nie powodują, że uciekamy od manualizmu, który może być bardzo twórczy i bardzo potrzebny człowiekowi?

Szymon Wesołowski:

Praktycznie rzecz biorąc nawet najnowsze technologie trzeba łączyć z tradycyjnymi elementami. Nie tak dawno w firmie Emerson wprowadziliśmy do użytku sporo tablic elektronicznych, z zamiarem z takim, że zastąpią tablice tradycyjne, służące do zapisywania zadań, robienia rysunków na hali produkcyjnej. I okazało się, że najlepiej sprawdziły się te tablice digitalne, które umożliwiają ruch ręką, manualne operowanie już nie kredą, ale elektronicznym ołówkiem. Oczywiście, teraz nie trzeba już niczego przerysowywać, a obraz z tablicy można rozesłać do wielu działów czy do kolegów w innych zakładach, w innych krajach. Na tym polega różnica. Ale nadal chcąc urzeczywistnić pomysły, tworzymy je ręką, często robiąc szkice na papierze lub elektronicznych urządzeniach, a nowoczesny sprzęt ułatwia i przyspiesza nam tylko dalsze procesowanie tych pomysłów.

Aleksandra Łapińska:

W ten sposób obydwie aspekty się uzupełniają.

Janusz Moos:

Na szczęście! Cieszę się, że jesteście tu zgodni, a nade wszystko cieszę się, że mogliśmy rozpoznać bardzo ciekawą działalność reprezentowanej przez państwo firmę. Życzę samych sukcesów w tworzeniu czegoś nowego, bardzo dziękuję Państwu za tę rozmowę.

Szymon Wesołowski:

My również serdecznie dziękujemy.

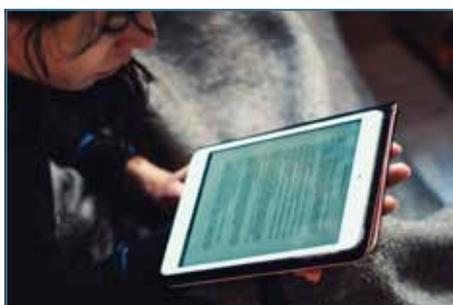
Notował Tomasz Misiak
Zdjęcia Ryszard Kuśmirek

KRONIKA WYDARZEŃ EDUKACYJNYCH

MIA100 ZDOLNYCH

W grudniu nastąpiło uroczyste wręczenie stypendiów Prezydenta Miasta Łodzi, przyznawanych w ramach Miejskiego Systemu Wspierania Uczniów Uzdolnionych „Mia100 Zdolnych”. Na złożenie wniosków o przyznanie kolejnych stypendiów dyrektorzy szkół mają teraz czas do 31 sierpnia. Program stypendialny „Mia100 Zdolnych” skierowany jest do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, którzy osiągają sukcesy w konkursach zewnętrznych i uzyskują bardzo wysoką średnią ocen. W kategorii szkół ponadpodstawowych stypendia przyznawane są m.in. laureatom (finalistom) olimpiad i turniejów przedmiotowych oraz konkursów artystycznych, a także zawodów sportowych rangi mistrzowskiej.

BĄDŹMY RE@LNIE ODPOWIEDZIALNI

Stowarzyszenie Strefa Wsparcia zaprosiło placówki edukacyjne do udziału w drugiej edycji bezpłatnego profilaktycznego programu edukacyjnego Re@lnie Odpowiedzialni. Program jest częścią Ogólnopolskiej Kampanii Społecznej Odłącz się - Połącz się, będącej odpowiedzią na nowe zagrożenia cywilizacyjne, na jakie obecnie narażone są dzieci: e-uzależnienia. Celem kampanii, objętej patronatem merytorycznym przez Instytut Matki i Dziecko, jest promocja profilaktyki obejmującej najmłodsze dzieci i ich rodziny oraz uwrażliwienie dorosłych na problem nadmiernej obecności ekranów w życiu dzieci.

RADIO W EDUKACJI

Jak stworzyć słuchowisko radiowe? Dowiedzieli się uczniowie uczestniczący w ŁCDNiKP w warsztatach prowadzonych przez pracowników Muzeum Teatru Polskiego Radia.

W czasie trzygodzinnego spotkania stworzyli i nagrali słuchowisko: od pomysłu, poprzez pisanie scenariusza, do nagrań z użyciem efektów dźwiękowych i tekstu mówionego. Pracownicy Muzeum Teatru Polskiego Radia przeprowadzili w ŁCDNiKP również warsztaty dla nauczycieli - „Wykorzystanie formy słuchowiska oraz słuchowisk Teatru Polskiego Radia w procesie edukacji szkolnej”.

BETONOZA CZY ZIELEŃ?

Polski Komitet Normalizacyjny ogłosił kolejną edycję Ogólnopolskiego Konkursu „Normalizacja i ja”, dla uczniów i nauczycieli szkół ponadpodstawowych. Tym razem hasło konkursowych zmagani brzmi: „Betonoza czy zieleń? Zrównoważona urbanistyka z Polskimi Normami”.

ERASMUS+ I EUROPEJSKI KORPUS SOLIDARNOŚCI

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji i Narodowa Agencja Programu Erasmus+ zorganizowała online w dniach 11-13 stycznia 2023 r. dziesiątą edycję Ogólnopolskich Dni Informacyjnych. Eksperti odpowiadali na pytania dotyczące szkolnictwa wyższego, edukacji młodzieży i dorosłych, sportu, szkoleń zawodowych czy mobilności uczniów, a także projektów dotyczących wolontariatu. Na czasie można było porozmawiać o możliwościach, szansach oraz korzyściach, jakie dają program Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności.

ŁÓDZKIE SZKOŁY W RANKINGU

Po raz 25. ogłoszono Ranking Liceów i Techników „Perspektyw”. Jak wypadły łódzkie szkoły? Złote tarcze otrzymały: LO PŁ, LO UŁ, I LO, III LO, XII LO, XXI LO, XXVI LO, XXXI LO, Salezjańskie LO, Technikum nr 9 i Technikum nr 10, natomiast srebrne tarcze: IV LO, VIII LO, XI LO, XIII LO, XXV LO, XXIX LO XXXIII LO, LO Szkół Muzycznych I i II Stopnia, Technikum nr 1, Technikum nr 13 i Technikum nr 17.

W ŚWIECIE WARTOŚCI MORALNYCH

XII finał Wojewódzkiego Konkursu Literackiego i Artystycznego, którego organizatorem jest XXVI Liceum Ogólnokształcące w Łodzi przebiegł pod hasłem „Odmienność.

Wartość?” W konkursie wzięli udział uczniowie klas VII i VIII szkół podstawowych oraz uczniowie szkół ponadpodstawowych, a także uczestnicy zajęć artystycznych w placówkach artystyczno-edukacyjnych, w wieku 13-20 lat. Rywalizowano w dwu kategoriach: literackiej (scenariusz scenki teatralnej lub opowiadanie) i artystycznej (praca plastyczna lub fotografia). Do gali finałowej jury zakwalifikowało 18 uczestników, uczniów II, XXIV, XXV, XXVI i XLII LO w Łodzi, II LO w Pabianicach, ZS nr 2 w Pabianicach, ZS-P w Piątkowisku, SP Fundacji Oświatowej „Nasza Szkoła”, SP Stowarzyszenia Oświatowego „Twoja Szkoła” i Publicznej SP w Kliczkowie Wielkim.

KOMPETENCJE DLA DORADCÓW ZAWODOWYCH

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, jako partner projektu, umożliwił nauczycielom realizującym zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego udział w „Szkoleniach z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego - makroregion nr II (warmińsko-mazurskie, mazowieckie, łódzkie, podlaskie)”, prowadzonych w ramach unijnego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Głównym celem projektu jest przygotowanie kadry pedagogicznej do realizacji zadań szkoły wynikających z organizacji Wewnętrznej Szkoły Doradztwa Zawodowego.

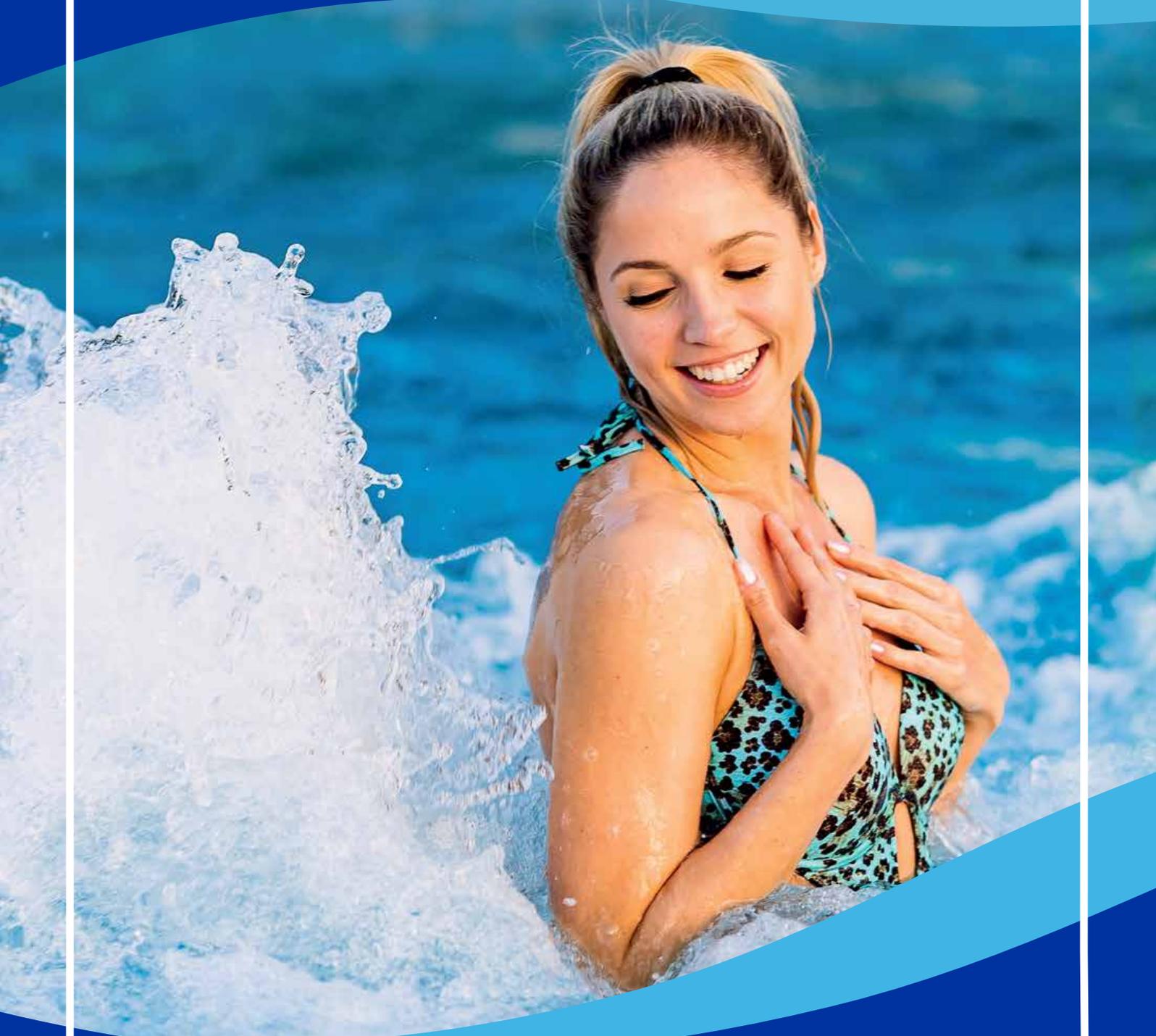
EDUKACJA FILMOWA W SZKOLE

Nauczycieli zainteresowani włączeniem edukacji filmowej do praktyki dydaktycznej wzięli udział w kursie internetowym „Edukacja filmowa w szkole. Jak to zrobić?”, zorganizowanym przez Centralny Gabinet Edukacji Filmowej, Pałac Młodzieży im. Juliana Tuwima w Łodzi oraz ŁCDNiKP. Celem kursu było zapoznanie ze sposobami wprowadzania filmu do praktyki szkolnej, przybliżenie wiedzy na temat filmowych środków wyrazu, zainspirowanie do wykorzystania ćwiczeń twórczych w pracy z uczniami oraz uświadomienie, jak ważnym zadaniem jest przygotowanie młodych widzów do odbioru audiowizualnych tekstów kultury.

TERMY
PODDEBICE

ZRELAKSUJ SIĘ!

W NATURALNEJ WODZIE TERMALNEJ

ZNAJDŹ SWOJĄ ŚCIEŻKĘ KARIERY

DLACZEGO SAN?

BLISKO 30 LAT
doświadczenia

CZOŁOWE MIEJSCA
w rankingach

**ATRAKCYJNY
SYSTEM**
stypendiów
i refundacji

**OŚRODKI
DYDAKTYCZNE**
w całej Polsce

**25 KIERUNKÓW
KSZTAŁCENIA**
artystyczne,
biznesowe, medyczne,
prawne, techniczne,
społeczne
i humanistyczne

**PROGRAM
ERASMUS+**
praktyki i staże
zagraniczne

**PRAWO DO NADAWANIA
STOPNIA DOKTORA
HABILITOWANEGO**
na 2 kierunkach

**NAJWIĘKSZA
NIEPUBLICZNA
UCZELNIA
W POLSCE**

www.san.edu.pl

**STUDIA
PODYPLOMOWE
DLA NAUCZYCIELI**

www.podyplomowe.san.edu.pl

